

Brüssel, 18. jaanuar 2024
(OR. en)

5511/24

Institutsioonidevaheline
dokument:
2022/0100(COD)

CODEC 97
ENV 59
CLIMA 25
PE 8

KIRJALIK TEAVE

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, milles käsitletakse osoonikihti kahandavaid aineid ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1005/2009 – Euroopa Parlamendi esimese lugemise tulemus (Strasbourg, 15.–18. jaanuar 2024)

I. SISSEJUHATUS

Vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 294 ja kaasotsustamismenetluse praktilist korda käsitlevale ühisele deklaratsioonile¹ toimus nõukogu, Euroopa Parlamendi ja komisjoni vahel rida mitteametlikke kontakte eesmärgiga jõuda eespool nimetatud eelnõu suhtes kokkuleppele esimesel lugemisel.

Sellega seoses esitas keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni (ENVI) esimees Pascal CANFIN (Renew, FR) ENVI-komisjoni nimel kompromissmuudatusettepaneku (muudatusettepanek nr 74) eespool nimetatud määruse ettepaneku muutmiseks, mille kohta Jessica POLFJÄRD (PPE, SE) oli koostanud raporti projekti. Kõnealuse muudatusettepaneku suhtes jõuti kokkuleppele eespool nimetatud mitteametlike kontaktide käigus. Muid muudatusettepanekuid ei esitatud.

¹ ELT C 145, 30.6.2007, lk 5.

II. HÄÄLETUS

Täiskogu võttis 16. jaanuaril 2024 toimunud hääletusel eespool nimetatud määruse ettepaneku muutmiseks esitatud kompromissmuudatusettepaneku (muudatusettepanek nr 74) vastu. Selliselt muudetud komisjoni ettepanek kujutab endast parlamendi esimese lugemise seisukohta, mis on esitatud käesoleva dokumendi lisas toodud parlamendi seadusandlikus resolutsioonis².

Parlamendi seisukoht vastab institutsioonide vahel eelnevalt kokkulepitule. Seetõttu peaks nõukogul olema võimalik parlamendi seisukoht heaks kiita.

Õigusakt võetakse seejärel vastu parlamendi seisukohale vastavas sõnastuses.

² Seadusandlikus resolutsioonis esitatud parlamendi seisukoha versioonis on ära märgitud muudatusettepanekutega komisjoni ettepanekusse tehtud muudatused. Komisjoni teksti lisatud tekst on esile tõstetud *paksus kaldkirjas*. Sümbol „■“ tähistab välja jäetud teksti.

P9_TA(2024)0001

Osoonikihti kahandavad ained

Euroopa Parlamendi 16. jaanuari 2024. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse osoonikihti kahandavaid aineid ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1005/2009 (COM(2022)0151 – C9-0143/2022 – 2022/0100(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2022)0151),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 192 lõiget 1, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C9-0143/2022),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 15. juuni 2022. aasta arvamust¹,
 - pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,
 - võttes arvesse vastutava komisjoni poolt kodukorra artikli 74 lõike 4 alusel heaks kiidetud esialgset kokkulepet ja nõukogu esindaja poolt 18. oktoobri 2023. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
 - võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni raportit (A9-0050/2023),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha²;

¹ ELT C 365, 23.9.2022, lk 50.

² Käesolev seisukoht asendab 30. märtsil 2023. aastal vastu võetud muudatusettepanekud (Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2023)0093).

2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab selle uue ettepanekuga, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;
3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 16. jaanuaril 2024. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2024/..., milles käsitletakse osoonikihti kahandavaid aineid ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1005/2009

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 192 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

pärast konsulteerimist Regioonide *Komiteega*,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt²

¹ ELT C 365, 23.9.2022, lk 50.

² *Euroopa Parlamendi 16. jaanuari 2024. aasta seisukoht.*

ning arvestades järgmist:

- (1) Nagu on sätestatud **komisjoni 11. detsembri 2019. aasta teatises, käivitati** Euroopa rohelise kokkuleppega liidu uus majanduskasvu strateegia, mille eesmärk on muuta liit õiglaseks ja jõukaks, nüüdisaegse, ressursitõhusa ja konkurentsivõimelise majandusega ühiskonnaks. Sellega kinnitati veel kord komisjoni ambitsiooni **muuta Euroopa 2050. aastaks esimeseks kliimaneutraalseks ja saastevabaks** maailmajaoks ning seati **eesmärk kaitsta kodanike tervist ja heaolu keskkonnaga seotud ohtude ja mõju eest, tagades samal ajal kaasava, ausa ja õiglase ülemineku, mille puhul ei jäeta kedagi kõrvale**. Lisaks on **liit võtnud kohustuse tagada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1119³ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega (EL) 2022/591⁴ loodud kaheksanda keskkonnaalase tegevusprogrammi täielik rakendamine ning võtnud kohustuse järgida ÜRO** kestliku arengu tegevuskava aastani 2030 ja selle kestliku arengu eesmäärke.
- (2) Osoonikiht kaitseb inimesi ja teisi elusolendeid Päikeselt lähtuva kahjuliku ultraviolettkiirguse eest. Teaduslikult on tõestatud, et osoonikihti kahandavate ainete pidev heide kahjustab oluliselt osoonikihti ning kui sellega ei tegeleta, kaasnevad sellega märkimisväärne kahjulik mõju inimeste tervisele, ökosüsteemidele ja biosfäärile ning ulatuslikud majanduslikud tagajärjed.

³ **Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1119, millega kehtestatakse kliimaneutraalsuse saavutamise raamistik ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 401/2009 ja (EL) 2018/1999 (Euroopa kliimamäärus) (ELT L 243, 9.7.2021, lk 1).**

⁴ **Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. aprilli 2022. aasta otsus (EL) 2022/591, mis käsitleb Euroopa Liidu üldist keskkonnaalast tegevusprogrammi aastani 2030 (ELT L 114, 12.4.2022, lk 22).**

- (3) Vastavalt nõukogu otsusele 88/540/EMÜ⁵ sai liit osoonikihi kaitsmise Viini konventsiooni⁶ ja osoonikihti kahandavate ainete Montreali protokolli⁷ (edaspidi „protokoll“) osaliseks. Protokoll ja selle osaliste hilisemad otsused moodustavad üleilmselt siduvate kontrollimeetmete kogumi osoonikihi kahanemise takistamiseks.
- (4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1005/2009⁸ tagatakse muu hulgas, et liit järgib protokoll. ***Kõnealuse määruse*** hindamisel jõudis komisjon järeldusele, et selle määrusega kehtestatud kontrollimeetmed on üldiselt endiselt otstarbekohased, ***tõhusad ning aidanud olulisel määral kaasa stratosfääri osoonisisalduse taastumisele ja kliimasoojenemise pidurdamisele.***

⁵ Nõukogu 14. oktoobri 1988. aasta otsus 88/540/EMÜ, mis käsitleb osoonikihi kaitsmist käsitleva Viini konventsiooni ja osoonikihti kahandavate ainete Montreali protokolli sõlmimist (EÜT L 297, 31.10.1988, lk 8).

⁶ ***EÜT L 297, 31.10.1988, lk 10.***

⁷ ***EÜT L 297, 31.10.1988, lk 21.***

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1005/2009 osoonikihti kahandavate ainete kohta (ELT L 286, ***31.10.***2009, lk 1).

- (5) On kindlaid tõendeid selle kohta, et osoonikihti kahandavate ainete sisaldus atmosfääris väheneb ja stratosfääri osoonisisaldus taastub. Sellegipoolest **on** osoonikihi **taastumine hiljutiste hinnangute kohaselt endiselt habras ning naasmist** osooni **kontsentratsiooni sellisele tasemele, nagu see oli enne 1980. aastat, ei oodata enne 21. sajandi keskpaika**. Seetõttu on suurenenud ultraviolettkiirgus endiselt märkimisväärne oht tervisele ja keskkonnale. Võimalus osoonikihi taastumise edasiste viivituste oht ära hoida sõltub endiselt sellest, kas tagatakse, et olemasolevad kohustused täielikult täidetak, **tegutsetakse aktiivsemalt allesjäänud heiteallikate probleemi lahendamiseks, et heitkoguseid vähendada, ning** võetakse vajalikud meetmed, et eelseisvad probleemid kiirelt ja tulemuslikult lahendada.
- (6) Enamik osoonikihti kahandavatest ainetest on suure globaalse soojendamise potentsiaaliga ja need põhjustavad osa Maa temperatuuri tõusust. Võttes arvesse valitsustevahelise kliimamuutuste paneeli (IPCC) **2021. aasta** eriaruande olulisi järeldusi, tuleks käesoleva määrusega tagada, et tehakse kõik võimalik osoonikihti kahandavate ainete heite vähendamiseks. Heite vähendamine aitab saavutada ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni alusel vastu võetud Pariisi kokkuleppe⁹ (**edaspidi „Pariisi kokkulepe“**) eesmärki hoida üleilmne temperatuuri tõus sel sajandil tunduvalt alla 2 °C võrreldes tööstusajastu eelse tasemega ning jätkata jõupingutusi, et hoida temperatuuri tõus alla 1,5 °C.

⁹ ELT L 282, 19.10.2016, lk 4.

- (7) Selleks et suurendada teadlikkust osoonikihti kahandavate ainete globaalse soojendamise **potentsiaal**ist, tuleks käesolevas määruses lisaks nende ainete osoonikihi kahandamise potentsiaalile esitada ka nende globaalse soojendamise potentsiaal.
- (8) Määrusega (EÜ) nr 1005/2009 ja varasemate liidu õigusaktidega kehtestati protokollis nõutust rangemad kontrollimeetmed, millega **näha**kse ette rangemad impordi- ja ekspordireeglid.
- (9) Määruse (EÜ) nr 1005/2009 kohaselt on osoonikihti kahandavate ainete tootmine ja turule laskmine peaaegu kõigi kasutusviiside jaoks järk-järgult lõpetatud. Osoonikihti kahandavaid aineid sisaldavate **või neil ainetel põhinevate** toodete ja seadmete turule laskmine on samuti keelatud, välja arvatud teatavatel juhtudel, kui selliste ainete kasutamine on veel lubatud. Isegi pärast osoonikihti kahandavate ainete järkjärgulist kasutuselt kõrvaldamist on teatavatel tingimustel vaja jätkuvalt lubada erandeid teatavate kasutusalade puhul, kus alternatiivid ei ole veel kättesaadavad.

(10) *Osoonikihti kahandavate ainete toodang liidus oli 2021. aastal suurem kui eelnenud kümne aasta jooksul ja kasvas 2021. aastal 2020. aastaga võrreldes 27 %. Euroopa Keskkonnaameti aruande „Ozone-Depleting substances 2022“ (Osoonikihti kahandavad ained 2022) kohaselt on 90 % sellest toodangu suurenemisest tingitud nende ainete kasutamisest lähteainena. Lähteainena kasutamine suurenes 2021. aastal 2020. aastaga võrreldes 11 %. Kuigi erandid osoonikihti kahandavatele ainetele, mida kasutatakse lähteainena keemiatööstuses teatavate kaupade, sealhulgas farmaatsiatoodete tootmisel, on õigustatud, võttes arvesse heitkoguste vähesust ja toimivate alternatiivsete võimaluste puudumist, on oluline korrapäraselt hinnata alternatiivide kättesaadavust ja tegelikku heitetaset, mis kaasneb osoonikihti kahandavate ainete lähteainena kasutamise praeguste viisidega. Komisjon peaks kohasel juhul võtma vastu delegeeritud õigusaktid, et kehtestada keemiatööstuse selliste tootmisprotsesside loetelu, mille puhul on keelatud I lisas loetletud osoonikihti kahandavate ainete kasutamine lähteainena.*

Delegeeritud õigusaktides tuleks arvesse võtta tehniliselt ja majanduslikult teostatavate alternatiivide kättesaadavust, tuginedes protokollil alusel tehtud tehnilistele hindamistele, eelkõige protokollil kohaste hindamiskogude koostatud nelja aasta aruannetele ja muudele tehnilistele aruannetele, mis sisaldavad hinnanguid olemasolevate alternatiivide kohta lähteainena kasutamisele ja lähteainena kasutamise praeguse praktikaga kaasneva heitetaseme kohta ning mis annavad piisava aluse, et otsustada, kas keelata konkreetne lähteainena kasutamise viis. Kui sellised protokollil alusel tehtud hindamised ei ole kättesaadavad, peaks komisjon tegema oma hindamise tehniliste andmete põhjal, mis käsitlevad praegusi lähteainena kasutamise viise, nendega kaasnevaid heitkoguseid ja nende mõju osoonikihi ja kliimale ning tehniliselt ja majanduslikult teostatavate alternatiivide kättesaadavust, ning võtma kohasel juhul ja selle hindamise põhjal vastu delegeeritud õigusakti, et kehtestada keemiatööstuse selliste tootmisprotsesside loetelu, mille puhul on keelatud kasutada I lisas loetletud osoonikihti kahandavaid aineid lähteainena. Loetelu võib ajakohastada, võttes arvesse protokollil kohaste hindamiskogude koostatud nelja aasta aruannete tulemusi või komisjoni enda hindamist.

- (11) Võttes arvesse, et oluliseks kasutuseks laboris ja analüüside tegemisel kasutatakse osoonikihti kahandavate ainete väikesi koguseid, tuleb sellega seoses kehtestada proportsionaalne kontrollimeede. Määruse (EÜ) nr 1005/2009 kohane registreerimiskohustus tuleks asendada nõudega säilitada andmed, et *ennetada* ebaseaduslikku kasutamist ja jälgida alternatiivide väljaarendamist.
- (12) Haloonide turule laskmine ja kasutamine peaks olema lubatud üksnes kriitilise tähtsusega kasutusotstarbeks, mille kindlaksmääramisel tuleks arvesse võtta alternatiivsete ainete või tehnoloogia kättesaadavust ja rahvusvaheliste standardite suundumusi.
- (13) Protokolli alusel loodud haloonide tehniliste võimaluste komitee märkis, et kriitilise tähtsusega kasutusotstarbeks ette nähtud varem kasutatud haloonide varud ei pruugi olla piisavad, et rahuldada üleilmseid vajadusi alates 2030. aastast. Selleks et vältida uute haloonide tootmist tulevaste vajaduste rahuldamiseks, on oluline võtta meetmeid, millega suurendatakse seadmetest kokkukogutud haloonide varude kättesaadavust, *ja nüha ette nende varude piisav seire.*

- (14) Määruse (EÜ) nr 1005/2009 kohaselt lõppes 18. märtsil 2011 erand **kõigi** metüülbromiidi kriitilise tähtsusega kasutusotstarvete, **sealhulgas karantiinirakenduste ja transpordieelse käitluse** suhtes. **Protokoll sisaldab sätteid, mida kohaldatakse kasutamisele hädaolukorras. Neid sätteid ei ole liidus seni kohaldatud. Seetõttu on ebatõenäoline, et mõnel liidus tegutseval osalisel tuleks neid sätteid kohaldada. Kuna tulevasi hädaolukordi ei saa siiski välistada ning pidades silmas eesmärki viia käesolev määrus protokolliga kooskõlla, tuleks säilitada võimalus teha erand hädaolukordades**, nimelt teatavate taimekahjurite leviku või ootamatu haiguspuhangu korral, kui selline kasutamine hädaolukorras on lubatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu **määrustega** (EÜ) nr 1107/2009¹⁰ ning (EL) nr 528/2012¹¹. **Sellistel juhtudel tuleks täpsustada heite minimeerimise meetmed, nagu praktiliselt läbilaskmatu kile kasutamine mulla töötlemisel.**

¹⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise **ja nõukogu direktiivide 79/117/EMÜ ja 91/414/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta** (ELT L 309, 24.11.2009, lk 1).

¹¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2012. aasta määrus (EL) nr 528/2012, milles käsitletakse biotsiidide turul kättesaadavaks tegemist ja kasutamist (ELT L 167, 27.6.2012, lk 1).

- (15) *Üha enam tuntakse muret mõju pärast, mida mõned II lisas loetletud osoonikihti kahandavad ained, mida protokolli alusel ei kontrollita, võivad avaldada üleilmsele heitele, sealhulgas diklorometaani kontsentratsiooni kasvu pärast atmosfääris, mis võib põhjustada viivitusi stratosfääri osoonisisalduse taastumisel. 2021. aastal oli liidus nende osoonikihti kahandavate ainete tootmine tonnides ligikaudu neli korda suurem kui protokolli alusel kontrollitavate osoonikihti kahandavate ainete tootmine. Osoonikihi kahandamise potentsiaali alusel arvutatud tonnides väljendatuna toodeti neid aineid siiski ligikaudu neli korda vähem kui I lisas loetletud osoonikihti kahandavaid aineid. Oluline on võtta täiendavaid piiramismeetmeid ning parandada seiret, sealhulgas sätetega, mis käsitlevad protokolli alusel kontrollitavate osoonikihti kahandavate ainete kokkukogumist või hävitamist, lekete kõrvaldamist ja tahtmatu keskkonda heitmise vältimist.*
- (16) Käesolevas määruses sätestatud piirangud osoonikihti kahandavaid aineid sisaldavate toodete ja seadmete suhtes peaksid hõlmama ka neil ainetel põhinevaid tooteid ja seadmeid, et vältida nendest piirangutest kõrvalehoidmist.

- (17) Oluline on tagada, et osoonikihti kahandavaid aineid lubatakse liidus taasväärtustamise eesmärgil turule lasta. Samuti tuleks lubada osoonikihti kahandavaid aineid ning neid aineid sisaldavaid või neil ainetel põhinevaid tooteid ja seadmeid turule lasta selleks, et hävitada need *protokolliosaliste* heakskiidetud tehnoloogia abil või tehnoloogia abil, mida *protokolliosalised* ei ole heaks *kiitnud*, kuid mis vastab liidu ja riigisisesele õigusele.
- (18) Osoonikihti kahandavate ainete ühekordselt täidetavad mahutid tuleks *keelata*, kuna *nende mahutite* tühjendamisel jääb *neisse* paratamatult teatav kogus *külmaainet*, mis seejärel eraldub atmosfääri. *Käesoleva määrusega tuleks keelata nende eksport*, import, turule laskmine, edasine tarnimine või turul kättesaadavaks tegemine ja kasutamine, välja arvatud *oluliseks kasutuseks* laboris ja analüüside tegemiseks ■ . *Tagamaks, et osoonikihti kahandavate ainete korduvtäidetavaid mahuteid korduvtäidetakse, mitte ei kõrvaldata kasutuselt, tuleks nende turule laskmisel nõuda ettevõtjatelt vastavusdeklaratsiooni esitamist, mis sisaldab tõendeid meetmete kohta, mis on võetud korduvtäidetavate mahutite tagastamiseks korduvtäitmise eesmärgil.*

- (19) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1272/2008¹² on ette nähtud osoonikihti kahandavateks aineteks klassifitseeritud ainete märgistamine ja neid aineid sisaldavate segude märgistamine. Kuna lähteainena ja tootmise abiainena kasutamiseks ning oluliseks kasutuseks laboris ja analüüside tegemiseks toodetud osoonikihti kahandavate ainete vabasse ringlusse laskmine on lubatud, tuleks neid aineid eristada ainetest, mida toodetakse muuks otstarbeks.
- (20) Fluoroklorosüivesinikke sisaldavate toodete ja seadmete eksporti *peaks olema võimalik* erandkorras lubada juhul, kui võib olla kasulik, et nende toodete ja seadmete loomulik olelusring lõpeb kolmandas riigis kui et need liidus kasutuselt kõrvaldada ja hävitada.

¹² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist *ning millega muudetakse direktiive 67/548/EMÜ ja 1999/45/EÜ ja tunnistatakse need kehtetuks ning muudetakse määrust (EÜ) nr 1907/2006* (ELT L 353, 31.12.2008, lk 1).

- (21) Võttes arvesse, et mõne osoonikihti kahandava aine tootmisprotsess võib põhjustada kõrvalsaadusena ■ fluoritud kasvuhoonegaasi (trifluorometaani) heidet, tuleks sellise osoonikihti kahandava aine turule laskmise tingimusena sellised kõrvalsaadused hävitada või edasiseks kasutamiseks kokku koguda. ■ Tootjatelt ja importijatelt **tuleks** nõuda, et nad dokumenteeriksid leevendusmeetmed, mis on võetud selleks, et vältida tootmisprotsessi käigus trifluorometaani heidet, **ning et nad esitaksid tõendid selle kõrvalsaaduste hävitamise või edasiseks kasutamiseks kokkukogumise kohta, kasutades parimat võimalikku tehnikat. Osoonikihti kahandava aine turule laskmisel tuleks esitada vastavusdeklaratsioon.**

- (22) Tollikontrolli hõlbustamiseks on oluline täpsustada teavet, mis tuleb *esitada liikmesriikide tollile (edaspidi „toll“)* käesoleva määrusega hõlmatud *osoonikihti kahandavate* ainete, toodete ja seadmete impordi ja ekspordi korral, samuti tolli ja asjakohasel juhul turujärelevalveasutuste ülesandeid nende ainete, toodete ja seadmete impordi- ja ekspordikeeldude ja -piirangute rakendamisel. *Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/1020¹³, milles on sätestatud liidu turule sisenevate toodete turujärelevalve ja kontrolli reeglid, kehtib käesoleva määrusega hõlmatud ainete, toodete ja seadmete kohta, kui puuduvad erisätted turujärelevalve ja täitmise tagamise konkreetsete aspektide täpsemaks reguleerimiseks. Kui käesoleva määrusega kehtestatakse erisätted, näiteks tollikontrolli kohta, on kõnealused erisätted ülimuslikud ja täiendavad määrusega (EL) 2019/1020 sätestatud reegleid. Keskkonnakaitse tagamiseks peaks käesolev määrus kehtima kõigi selliste osoonikihti kahandavate ainete tarneviiside kohta, mille suhtes kohaldatakse käesolevat määrust, sealhulgas määruse (EL) 2019/1020 artiklis 6 osutatud kaugmüügi suhtes.*
- (23) Et ära hoida ebaseaduslikku kaubandust käesoleva määrusega hõlmatud keelatud ainete, *toodete ja seadmetega*, peaksid selles määruses kehtestatud keelud ja kauplemislitsentsi andmise nõuded hõlmama mitte ainult kaupade sissetoomist *liidu* tolliterritooriumile vabasse ringlusse lubamiseks, vaid ka ajutist ladustamist ja kõiki muid liidu tolliõiguse alusel kehtestatud tolliprotseduure. Ajutiselt ladustatud kauba puhul tuleks lubada litsentsi andmist lihtsustada, et vältida käitajate ja tolli tarbetut koormamist.

¹³ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/1020 turujärelevalve ja toodete vastavuse kohta ning millega muudetakse direktiivi 2004/42/EÜ ja määruseid (EÜ) nr 765/2008 ja (EL) nr 305/2011 (ELT L 169, 25.6.2019, lk 1).*

(24) Protokolli kohaselt on osoonikihti kahandavate ainete impordi ja ekspordi litsentsisüsteem oluline nõue selleks, et selles valdkonnas kaubandust jälgida ja ebaseaduslikku tegevust ära hoida. ***Litsentsid peaksid olema piiratud kehtivusajaga, et ettevõtjad vaataksid alternatiivide kasutamise korrapäraste ajavahemike järel läbi.*** Selleks et tagada automaatne, reaajas toimuv tollikontroll saadetise tasandil ning teabe elektrooniline vahetamine ja säilitamine kõigi käesoleva määrusega hõlmatud ja tollile esitatud ainete, toodete ja seadmete saadetiste kohta, on vaja ühendada osoonikihti kahandavate ainete elektrooniline litsentsisüsteem Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) **2022/2399**¹⁴ alusel loodud Euroopa Liidu tollivaldkonna ühtse teeninduskeskkonnaga (***edaspidi „ELi tollivaldkonna ühtne teeninduskeskkond“***). Arvestades seda ühendamist ***ELi*** tollivaldkonna ühtse teeninduskeskkonnaga, ***oleks*** ebaproportsionaalne näha liidus ette veolitsentside süsteem.

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu **23. novembri 2022. aasta** määrus (EL) **2022/2399**, millega luuakse Euroopa Liidu tollivaldkonna ühtne teeninduskeskkond ja muudetakse määrust (EL) nr 952/2013 (ELT **L 317**, **9.12.2022**, lk. **1**).

- (25) Tagamaks, et käesoleva määrusega hõlmatud ained, tooted ja seadmed, mis on liidu turule ebaseaduslikult imporditud, ei sisene uuesti turule, peaksid **liikmesriikide** pädevad asutused need **ained**, tooted **ja seadmed** konfiskeerima või arestima kõrvaldamise eesmärgil. Igal juhul tuleks keelata **reeksportida aineid**, tooteid **ja seadmeid**, mis ei vasta käesolevale määrusele.
- (26) Liikmesriigid peaksid tagama, et käesoleva määruse alusel kontrolle **tegevate tolliasutuste töötajatel** või muudel riigisiseste õigusnormide kohaselt volitatud töötajatel on asjakohased vahendid ja teadmised, mis nad on saanud näiteks **neile võimaldatud koolituselt**, ning et nad on piisavalt varustatud, et lahendada käesoleva määrusega hõlmatud **osoonikihti kahandavate** ainete, toodete ja seadmetega ebaseadusliku kaubanduse juhtumeid. **Liikmesriigid peaksid** määrama tolliasutused või muud kohad, mis vastavad kõnealustele tingimustele ja on seetõttu volitatud tegema tollikontrolli impordi, ekspordi ja transiidi puhul.

- (27) Koostöö ja vajaliku teabe vahetamine kõigi käesoleva määruse rakendamises osalevate liikmesriikide pädevate asutuste, nimelt tolli, turujärelevalveasutuste, keskkonnaasutuste ja muude kontrolliülesandeid täitvate pädevate asutuste vahel, liikmesriikide vahel ja komisjoniga on äärmiselt oluline, et võidelda käesoleva määruse rikkumiste, eelkõige ebaseadusliku kaubanduse vastu. Kuna tolli riskiteabe vahetamine on konfidentsiaalne, tuleks selleks kasutada tolli *riskijuhtimise süsteemi*.
- (28) Komisjon peaks kasutama käesoleva määrusega komisjonile pandud ülesannete täitmisel *ja selleks, et edendada* pädevate asutuste ja komisjoni *vahelist koostööd ja piisavat teabevahetust* osoonikihti kahandavate ainete nõuetele vastavuse kontrolli ja nende ainete ebaseadusliku kaubanduse korral *komisjoni otsusega 1999/352/EÜ, ESTÜ, Euratom¹⁵ asutatud* Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) abi. OLAFil peaks olema juurdepääs kogu teabele, mis on vajalik tema ülesannete täitmise hõlbustamiseks.

¹⁵ *Komisjoni 28. aprilli 1999. aasta otsus 1999/352/EÜ, ESTÜ, Euratom, millega asutatakse Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) (EÜT L 136, 31.5.1999, lk 20).*

- (29) Selleks et tagada protokolliga järgimine, tuleks keelata osoonikihti kahandavate ainete ning neid aineid sisaldavate või neil ainetel põhinevate toodete ja seadmete import protokolliga ühinemata riigist ja eksport sellisesse riiki.
- (30) Osoonikihti kahandavate ainete tahtlik heitmine atmosfääri, kui see on ebaseaduslik, on käesoleva määruse tõsine rikkumine ja tuleks sõnaselgelt keelata. Ettevõtjad peaksid võtma kõik võimalikud meetmed, et vähendada osoonikihti kahandavate ainete tahtmatut atmosfääri heitmist, võttes arvesse ka nende globaalse soojendamise potentsiaali. Seega on vaja kehtestada sätted, mis käsitlevad kasutatud, osoonikihti kahandavate ainete kokkukogumist toodetest ja seadmetest ning selliste ainete lekete ärahoidmist. Et heidet võimalikult palju vähendada, tuleks kokkukogumise kohustust laiendada ka hooneomanikele ja töövõtjatele teatavate vahtmaterjalide eemaldamisel hoonetest.

- (31) *Nõue koguda kokku osoonikihti kahandavaid aineid ehitusmaterjalis kasutatavast vahtplastist võib hoogustada innovatsiooni lammutamise, taasväärtustamise ja ringlussevõtu tehnoloogiate alal ning teadus- ja arendustegevust ning avaldada positiivset mõju tööhõivele, kuna kasutuselt kõrvaldamise protsess on töömahukas ja seda liiki jäätmete puhul on vaja suuremat töötlemisvõimsust. Seepärast on oluline teha kättesaadavaks asjakohased koolitusprogrammid, et rahuldada vajadust sobiva kvalifikatsiooniga füüsiliste isikute järele, kes vahtplastis sisalduvaid osoonikihti kahandavaid aineid kokku koguksid.*
- (32) On vaja kehtestada õigusnormid II lisas loetletud osoonikihti kahandavate ainete kohta, mida protokollil alusel ei kontrollita, võttes arvesse liidus toodetud ja kasutatud koguseid ning nende ainete heite mõju *stratosfääri osoonisisaldusele. On muid teadaolevaid probleeme sektorites, mis ei kuulu käesoleva määruse kohaldamisalasse, ent mis mõjutavad osoonikihi taastumist. Üks neist on dilämmastikoksiid, mis on osoonikihi kahandamise potentsiaali põhjal arvutatud heitkoguste järgi üks olulisemaid allesjäänud osoonikihti kahandavaid aineid. Dilämmastikoksiid moodustab suurema osa põllumajanduslikust tegevusest tulenevast inimtekkelisest heitest, mis kuulub valdkondade hulka, millega tegelemise on komisjon oma 20. mai 2020. aasta teatise „Strateegia „Talust taldrikule“ õiglase, tervisliku ja keskkonnahoidliku toidusüsteemi edendamiseks“ kohaselt eesmärgiks seadnud. Teine probleem on intensiivsed metsa- ja maastikupõlengud, mida on oluline ennetada, sest need võivad märkimisväärselt suurendada aerosoolide sattumist stratosfääri ja seega stratosfääri osoonisisaldust kahjustada.*

- (33) Liikmesriigid **peaksid teatama** komisjonile pädevate asutuste avastatud ebaseadusliku kaubanduse juhtumitest, sealhulgas määratud karistustest.
- (34) Haloonide kasutamist tuleks lubada üksnes käesolevas määruses sätestatud kriitilise tähtsusega otstarbeks. Liikmesriigid peaksid esitama aruande kriitilise tähtsusega otstarbeks kasutamise käigus paigaldatud, kasutatud või säilitatud haloonide koguste kohta, samuti nendest ainetest tuleneva heite vähendamiseks võetud **piiramismeetmete** ja alternatiivide kindlakstegemisel tehtud edusammude kohta. Seda teavet on vaja selleks, et teada saada liidus veel kriitilise tähtsusega kasutusotstarbeks saadaolevaid haloonide koguseid, ning samuti selleks, et jälgida selle valdkonna tehnoloogia arengut, **et teha kindlaks, millal ei ole** haloon teatavatel kasutusaladel enam vajalik.
- (35) Protokolli kohaselt nõutakse aruannete esitamist osoonikihti kahandavate ainetega kauplemise kohta. Seepärast peaksid osoonikihti kahandavate ainete tootjad, importijad ja eksportijad esitama igal aastal aruande osoonikihti kahandavate ainetega kauplemise kohta. Samuti tuleks teatada kauplemisest selliste II loetletud osoonikihti kahandavate ainetega, mida protokolli alusel veel ei kontrollita, kui on vaja hinnata, kas teatavaid või kõiki I lisas loetletud **osoonikihti kahandavate** ainete suhtes kohaldatavaid kontrollimeetmeid on vaja laiendada ka nendele ainetele.

- (36) *Komisjon esitab liidu nimel osoonisekretariaadile igal aastal aruande protokollil alusel kontrollitud osoonikihti kahandavate ainete impordi ja ekspordi kohta. Kuigi selliste ainete tootmist ja hävitamist käsitleva aruandluse eest vastutavad liikmesriigid, peaks komisjon esitama nimetatud tegevuste kohta esialgsed andmed, et hõlbustada osoonisekretariaadil liidu tarbimise varajast arvutamist. Piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsiooni käsitlevat klauslit laiendavate teadete puudumisel peaks komisjon jätkama aastaaruannete esitamist, tagades ühtlasi, et liikmesriikidele antakse piisavalt aega komisjoni esitatud esialgsete andmete läbivaatamiseks, et vältida vastuolusid.*

(37) Liikmesriikide pädevad asutused, sealhulgas keskkonnaasutused, turujärelevalveasutused ja toll, peaksid tegema kontrolle, kasutades riskipõhist käsitust, et tagada vastavus käesolevale määrusele. Selline käsitus on vajalik selleks, et kontrollida tegevust, mille puhul on **käesoleva määrusega hõlmatud** osoonikihti kahandavate ainete ebaseadusliku kaubanduse või keskkonda heitmise oht kõige suurem. Lisaks peaksid pädevad asutused tegema kontrolle, kui neil on tõendeid või muud asjakohast teavet võimalike rikkumiste kohta. Kui see on asjakohane, tuleks selline teave vajalikus mahus edastada tollile, et **teha** enne kontrolli riskianalüüs vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 952/2013¹⁶ artiklile 47. Kui pädevad asutused on tuvastanud käesoleva määruse rikkumise, on oluline tagada, et karistuste määramise järelkontrolli eest vastutavaid pädevaid asutusi teavitatakse, et nad saaksid vajaduse korral määrata asjakohase karistuse .

¹⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik (ELT L 269, 10.10.2013, lk 1).

- (38) Liikmesriigid peaksid *tagama, et* kui ettevõtjad rikuvad käesolevat määrust, *kohaldatakse nende suhtes mõjusaid*, proportsionaalseid ja hoiatavaid *karistusi*.
- (39) *Liikmesriikidel peaks olema võimalik kehtestada normid, mis näevad ette ühe ja sama rikkumise eest kas kriminaal- või halduskaristuse või mõlemad. Kui liikmesriigid kohaldavad sama rikkumise eest nii kriminaal- kui ka halduskaristust, ei tohiks kõnealused karistused minna vastuollu õigusega mitte sattuda kohtu alla ega saada sama kuriteo eest karistada mitu korda (ne bis in idem) Euroopa Liidu Kohtu tõlgenduses.*

(40) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused, et:

- koostada loetelu, milles on nimetatud ettevõtjad, kes võivad kasutada osoonikihti kahandavaid aineid tootmise abiainetena, ning kindlaks määratud maksimumkogused, mida tarbitakse või kasutatakse toodete koostises, ja iga ettevõtja heite piirnormid;
- määrata kindlaks sellised olulised *laboris kasutamiseks* ja analüüside tegemiseks vajalikud kasutusotstarbed, mille jaoks on tootmine ja import teatava aja jooksul lubatud, ning täpsustada volitatud kasutajad;
- teha erandeid lubatud kasutamise lõpptähtpäevadest ja kasutamise lõpetamise tähtpäevadest, mis on kehtestatud seoses haloonide kriitilise tähtsusega kasutusotstarvetega;
- anda lube metüülbromiidi ajutiseks tootmiseks, turule laskmiseks, *edasiseks* tarnimiseks ja kasutamiseks hädaolukordades;
- anda luba fluoroklorosüivesinikke sisaldavate toodete ja seadmete ekspordiks;

- kehtestada eeltäidetud seadmete vastavusdeklaratsiooni esitamise ja nõuetekohasuse tõendamise üksikasjalik kord;
- määrata kindlaks tõendid, mis tuleb esitada *osoonikihti kahandavate ainete tootmise käigus kõrvalsaadusena toodetud* trifluorometaani hävitamise või *edasiseks kasutamiseks* kokkukogumise kohta;
- kehtestada märgistamisnõuete vorm ja sisu;
- anda lube kauplemiseks üksustega, mis ei ole protokolliga hõlmatud;
- kehtestada vorming, milles liikmesriigid esitavad teavet haloonide kriitilise tähtsusega otstarbeks kasutamise ja ebaseadusliku kaubanduse kohta, *ning*
- kehtestada vorming ja teabe esitamise vahendid ettevõtjate esitatava teabe jaoks, eelkõige haloonide tootmise, impordi, ekspordi, lähtena kasutamise ja hävitamise kohta.

Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011¹⁷.

¹⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

(41) Selleks et täiendada või muuta käesoleva määruse teatavaid mitteolemuslikke osi, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte seoses järgmisega:

- tootmisprotsessid, mille puhul võib osoonikihti kahandavaid aineid kasutada tootmise abiainetena, ning selliseks kasutuseks lubatud maksimaalne kogus, sealhulgas nende heitkogused liidus;
- selliste osoonikihti kahandavate ainete turule laskmise ja edasise turustamise tingimused, mis on ette nähtud oluliseks kasutuseks laboris ja analüüside tegemiseks;
- V lisas kehtestatud tähtajad haloonide kriitilise tähtsusega kasutusotstarvetele;
- osoonikihti kahandavate ainete litsentsisüsteemi toimimine;
- ***lisameetmed, millega täpsustatakse, mida liikmesriikide pädevad asutused peavad kontrollide tegemisel arvesse võtma, ja lisameetmed, et teha seiret*** käesoleva määrusega hõlmatud ainete, toodete ja seadmete üle, mis on suunatud ajutisele ladustamisele ja kohaldatakse muid tolliprotseduure;

- reeglid, mille kohaselt lubatakse vabasse ringlusse sellised tooted ja seadmed, mida imporditakse protokolliga hõlmamata **üksustest** või eksporditakse neisse **üksustesse**;
- selliste toodete ja seadmete loetelu koostamine, mille puhul osoonikihti kahandavate ainete kokkukogumine ja hävitamine on tehniliselt ja majanduslikult teostatav, koos selleks kasutatava tehnoloogia kirjeldusega;
- I ja II lisa muudatused;
- **osoonikihti kahandavate** ainete globaalse soojendamise potentsiaali ja osoonikihi kahandamise potentsiaali ajakohastamine;
- aruandlusnõuded liikmesriikidele haloonide kriitilise tähtsusega otstarbeks kasutamise ja ebaseadusliku kaubanduse kohta ning
- aruandlusnõuded ettevõtjatele, eelkõige tootmise, impordi, ekspordi, lähteainetena kasutamise ja hävitamise kohta.

On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes¹⁸ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

¹⁸ *ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.*

- (42) Üksikisikute kaitset seoses isikuandmete töötlemisega liikmesriikide poolt reguleerib Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2016/679¹⁹ ning üksikisikute kaitset seoses isikuandmete töötlemisega komisjoni poolt reguleerib Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2018/1725²⁰, eelkõige seoses andmetöötamise konfidentsiaalsuse ja turvalisusega, isikuandmete edastamisega komisjonilt liikmesriikidele, andmetöötamise seaduslikkusega ja andmesubjektide õigusega saada teavet ning pääseda juurde nende isikuandmetele ja neid andmeid parandada.
- (43) Euroopa Andmekaitseinspektoriga konsulteeriti kooskõlas määruse (EL) 2018/1725 artikli 42 lõikega 1 ning ta esitas oma *ametlikud märkused 20. mail 2022*.

¹⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (*isikuandmete kaitse üldmäärus*) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

²⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39).

- (44) *Euroopa Liidu Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt on isikule liidu õigusest tulenevate õiguste kohtuliku kaitse tagamine liikmesriikide kohtute ülesanne. Lisaks kohustab Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artikli 19 lõige 1 liikmesriike nägema ette tulemusliku õiguskaitse tagamiseks vajaliku kaebeõiguse liidu õigusega hõlmatud valdkondades. Sellega seoses peaksid liikmesriigid tagama, et üldsusel, sealhulgas füüsilistel ja juriidilistel isikutel, on juurdepääs õiguskaitsele kooskõlas kohustustega, mille liikmesriigid on võtnud 25. juuni 1998. aasta keskkonnainfo kättesaadavuse, keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise konventsiooni²¹ (edaspidi „Århusi konventsioon“) alusel.*
- (45) Kuna käesoleva määruse eesmärke, *nimelt tegeleda osoonikihi kahandamise probleemi lahendamise ja seeläbi panustada stratosfääri osoonisisalduse taastumisse, kliimasoojenemise vähendamisse ja protokollide järgimise tagamisse*, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab neid käsitletavate keskkonnaprobleemide piiriülese olemuse ning käesoleva määruse mõju tõttu liidusisesele ja -välisele kaubavahetusele paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas ELi lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (46) Määruses (EÜ) nr 1005/2009 tuleb teha mitmeid muudatusi. Selguse huvides tuleks kõnealune määrus tunnistada kehtetuks ja asendada *käesoleva määrusega*,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

²¹ *ELTL 124, 17.5.2005, lk 4.*

I peatükk

Üldsätted

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesolevas määruses sätestatakse õigusnormid osoonikihti kahandavate ainete tootmise, impordi, ekspordi, turule laskmise, **ladustamise ja edasise** tarnimise, **samuti nende** kasutamise, kokkukogumise, ringlussevõtu, taasväärtustamise ja hävitamise ja kõnealuste ainetega seotud teabe edastamise ning selliste toodete ja seadmete impordi, ekspordi, turule laskmise, **edasise tarnimise** ja kasutamise kohta, mis sisaldavad osoonikihti kahandavaid aineid või põhinevad neil ainetel.

Artikkel 2

Kohaldamisala

Käesolevat määrust kohaldatakse

- a)** I ja II lisas loetletud osoonikihti kahandavate ainete ja nende isomeeride suhtes, mis esinevad kas eraldiseisva ainena või segudes **ning**
- b)** selliste toodete ja seadmete ning nende osade suhtes, mis sisaldavad osoonikihti kahandavaid aineid või mis põhinevad neil ainetel.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „lähteaine“ – osoonikihti kahandav aine, mille algkoostis muutub keemilisel töötlemisel täielikult ning mille heide on ebaoluline;
- 2) „tootmise abiained“ – osoonikihti kahandavad ained, mida kasutatakse keemilise tootmise abiainetena III lisas loetletud rakenduste puhul;
- 3) „import“ – ainete, toodete ja seadmete sissetoomine liidu tolliterritooriumile, kui territooriumile laieneb ratifitseeritud osoonikihti kahandavate ainete 1987. aasta Montreali protokoll (*edaspidi „protokoll“*), sealhulgas ajutine ladustamine ja määruse (EL) nr 952/2013 artiklites 201 ja 210 osutatud tolliprotseduurid;
- 4) „eksport“ – ainete, toodete ja seadmete väljaviimine liidu tolliterritooriumilt, kui territooriumile laieneb ratifitseeritud protokoll;

- 5) „turule laskmine“ – ***tolli poolt liidus vabasse ringlusse lubamine või*** liidus esimest korda teisele isikule tasu eest või tasuta tarnimine või kättesaadavaks tegemine ***või*** oma tarbeks toodetud ainete, toodete või seadmete kasutamine;
- 6) „kasutamine“ – osoonikihti kahandavate ainete kasutamine toodete või seadmete tootmisel, hooldusel või teenindusel, sealhulgas korduvtäitmisel, või käesolevas määruses osutatud muus ***tegevuses ja*** muudes protsessides;
- 7) „tootja“ – ***füüsiline või juriidiline isik, kes toodab liidus osoonikihti kahandavaid aineid;***
- 8) „kokkukogumine“ – ***mahutitest***, toodetest ***ja*** seadmetest pärit osoonikihti kahandavate ainete kogumine ja ladustamine hoolduse või teeninduse ajal või enne mahutite, toodete ***või*** seadmete kõrvaldamist;
- 9) „ringlussevõtt“ – kokkukogutud osoonikihti kahandava aine korduskasutamine pärast ***põhilist puhastusprotsessi***, sealhulgas filtreerimist ja kuivatamist;

- 10) „taasväärtustamine“ – kokkukogutud osoonikihti kahandava aine taastöötlemine *selleks loa saanud taasväärtustamisraajatistes, millel on asjakohased seadmed ja protseduurid selliste ainete taasväärtustamiseks ning kus on võimalik hinnata nõutava kvaliteedi taset ning seda kinnitada*, et selle tööomadused oleksid samaväärsed varem kasutamata ainega, võttes arvesse selle kavandatavat kasutusala;
- 11) „ettevõtja“ – füüsiline või juriidiline isik, kes tegeleb käesolevas määruses osutatud tegevusega;
- 12) „mahuti“ – anum, mis on peamiselt ette nähtud osoonikihti kahandavate ainete vedamiseks või ladustamiseks;
- 13) „tooted ja seadmed“ – kõik tooted ja seadmed, sealhulgas nende osad, välja arvatud osoonikihti kahandavate ainete vedamiseks *või* ladustamiseks kasutatavad mahutid;
- 14) „varem kasutamata *aine*“ – *aine*, mida ei ole varem kasutatud;

- 15) „kasutuselt kõrvaldamine“ – osoonikihti kahandavaid aineid **sisaldava toote** või **seadme** käitamise või kasutamise **püsiv** lõpetamine, sealhulgas **käitise** lõplik seiskamine;
- 16) „hävitamine“ – osoonikihti kahandava aine püsiv muundamine või lagundamine nii täielikult kui võimalik üheks või mitmeks püsivaks aineks, mis ei ole osoonikihti kahandav aine;
- 17) „asukoht liidus“ – füüsilise isiku **puhul tema** alaline elukoht liidus ja juriidilise isiku **puhul tema** püsiv tegevuskoht liidus, nagu on osutatud määruse (EL) nr 952/2013 artikli 5 punktis 32;
- 18) „kihtvahtpaneel“ – kihiline konstruktsioon, mis koosneb vahtplastist ja selle ühe või mõlema külje külge kinnitatud jäigast materjalist, näiteks puidust või metallist kihtidest;
- 19) „laminaatvahtplaat“ – vahtplaat, mis on kaetud õhukese mittejäigast materjalist, näiteks plastist kihiga.

II peatükk

Keelud

Artikkel 4

Osoonikihti kahandavad ainetega seonduvad keelud

1. I lisas loetletud osoonikihti kahandavate ainete tootmine, turule laskmine, edasine tarnimine või liidus teisele isikule tasu eest või tasuta kättesaadavaks tegemine ja kasutamine on keelatud.
2. I lisas loetletud osoonikihti kahandavate ainete import ja eksport on keelatud.

Artikkel 5

Osoonikihti kahandavaid aineid sisaldavate või neil ainetel põhinevate toodete ja seadmetega seonduvad keelud

1. Tooteid ja seadmeid, mis sisaldavad I lisas loetletud osoonikihti kahandavaid aineid või põhinevad neil ainetel, **on** keelatud turule lasta, **seejärel** tarnida või liidus teisele isikule tasu eest või tasuta kättesaadavaks teha.
2. Tooteid ja seadmeid, mis sisaldavad I lisas loetletud osoonikihti kahandavaid aineid või põhinevad neil ainetel, **on** keelatud importida **või** eksportida. **Kõnealust keeldu ei kohaldata isiklike esemete suhtes.**

III peatükk
Erandid keeldudest

Artikkel 6

Lähteained

1. Erandina artikli 4 lõikest 1 võib I lisas loetletud osoonikihti kahandavaid aineid toota, turule lasta ja seejärel tarnida või teisele isikule liidus tasu eest või tasuta kättesaadavaks teha selleks, et kasutada neid aineid tootmise lähteainetena.
2. *Asjakohasel juhul võtab komisjon kooskõlas artikliga 29 vastu delegeeritud õigusaktid, et täiendada käesolevat määrust ja koostada selliste keemiatööstuse tootmisprotsesside loetelu, mille puhul on protokolli alusel tehtud tehniliste hindamiste, eelkõige protokolli kohaste hindamiskogude koostatud nelja aasta aruannete, milles hinnatakse praeguste lähteainena kasutamise viiside alternatiivide ja praeguste lähteainena kasutamise viisidega kaasneva heite taset, põhjal keelatud kasutada I lisas loetletud osoonikihti kahandavaid aineid lähteainena.*

3. *Erandina lõikest 2, kui protokollil alusel tehtud tehnilised hindamised praeguste lähteainena kasutamise viiside ja praeguste lähteainena kasutamise viisidega kaasneva heite taseme kohta, mis annaks piisava aluse, et teha otsus lähteaine kasutamise viisikeelamise kohta, ei ole kättesaadavad, teeb komisjon 31. detsembriks 2027 oma hindamise, tuginedes teaduslikele soovitudele praeguste lähteainena kasutamise viiside kohta, ning võttes arvesse mõju osoonikihi kahandamise potentsiaali seisukohast ning täpsemate andmete kättesaadavust lähteainetest tuleneva kasvuhoonegaaside heite kohta, tehnoloogia arengut, mille tulemusel on tekkinud tehniliselt teostatavad alternatiivid, ning nende alternatiivide energiakasutust, tõhusust, majanduslikku teostatavust ja maksumust, ning võtab kõnealuse hindamise alusel asjakohasel juhul vastu lõikes 2 osutatud delegeeritud õigusaktid.*
4. *Lõike 2 kohaselt koostatud loetelu võib vajaduse korral ajakohastada, võttes arvesse protokollil kohaste hindamispaneelide koostatud nelja aasta aruannete tulemusi või komisjoni enda hindamisi.*

Artikkel 7

Tootmise abiained

1. Erandina artikli 4 lõikest 1 võib I lisas loetletud osoonikihti kahandavaid aineid toota, turule lasta ja seejärel tarnida või teisele isikule tasu eest või tasuta kättesaadavaks teha, et kasutada neid III lisas osutatud protsessides tootmise abiainena. **Neid aineid võib kasutada tootmise abiainetena üksnes** käesoleva artikli **lõigetes** 2 ja 3 sätestatud tingimustel.
2. Lõikes 1 osutatud osoonikihti kahandavaid aineid tohib **kasutada** tootmise abiainena kätistest, mis olid olemas 1. septembril 1997, üksnes tingimusel, et osoonikihti kahandavate ainete heide nendest kätistest on ebaoluline, **ja** kui lõikes 3 sätestatud tingimustest ei tulene teisiti.

3. Komisjon võib rakendusaktidega kehtestada selliste ettevõtjate loetelu, kellel on lubatud kasutada I lisas loetletud osoonikihti kahandavaid aineid tootmise abiainetena III lisas osutatud protsessides **käesoleva artikli** lõikes 2 osutatud käitistes, sätestades maksimaalsed kogused, mida võib kasutada tootmise abiainena kas toote koostises või kulumaterjalina, ning heite piirnormi iga asjaomase ettevõtja jaoks. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 28 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.
4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 29 vastu delegeeritud õigusakte III lisa muutmiseks, kui seda on vaja tehnilise arengu või **protokolliosaliste** otsuste tõttu.

Artikkel 8

Oluline kasutus laboris ja analüüside tegemisel

1. Erandina artikli 4 lõikest 1 võib I lisas loetletud osoonikihti kahandavaid aineid toota, turule lasta ja seejärel tarnida või teisele isikule liidus tasu eest või tasuta kättesaadavaks teha oluliseks kasutuseks laboris ja analüüside tegemisel, **ja** kui käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud tingimustest ei tulene teisiti.
2. Komisjon võib rakendusaktidega kindlaks määrata sellised olulised kasutused laboris ja analüüside tegemisel, mille jaoks I **lisas loetletud** osoonikihti kahandavate ainete tootmine ja import võib olla liidus lubatud, samuti erandi kehtimise ajavahemiku ning kasutajad, kelle puhul nimetatud olulised kasutused laboris ja analüüside tegemisel on lubatud. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 28 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

3. Ettevõtja, kes laseb liidus turule **ja** seejärel tarnib või teeb tasu eest või tasuta teisele isikule kättesaadavaks lõikes 1 osutatud osoonikihti kahandavaid aineid oluliseks kasutuseks laboris ja analüüside tegemiseks, säilitab **iga aine kohta** järgmised andmed:
- a) nimetus;
 - b) turule lastud või tarnitud kogus;
 - c) kasutamise eesmärk;
 - d) ostjate ja tarnijate loetelu.
4. Ettevõtja, kes tegeleb lõikes 1 osutatud osoonikihti kahandavate ainete olulise kasutusega laboris ja analüüside tegemiseks, säilitab **iga aine kohta** järgmised andmed:
- a) nimetus;
 - b) tarnitud või kasutatud kogus;
 - c) kasutamise eesmärk;
 - d) tarnijate loetelu.

5. Lõigetes 3 ja 4 osutatud andmeid säilitatakse vähemalt viis aastat ja need tehakse taotluse alusel kättesaadavaks asjaomaste liikmesriikide *pädevatele asutustele* või komisjonile.
6. Lõikes 1 osutatud osoonikihti kahandavaid aineid, mis on ette nähtud oluliseks kasutuseks laboris ja analüüside tegemisel, lastakse turule ja seejärel tarnitakse või tehakse teisele isikule liidus tasu eest või tasuta kättesaadavaks üksnes IV lisa sätestatud tingimustel.
7. Komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 29 vastu delegeeritud õigusakte IV lisa muutmiseks, kui seda on vaja tehnika arengu või protokolliosaliste tehtud otsuste tõttu.

Artikkel 9

Haloonide kriitilise tähtsusega kasutusotstarbed

1. Erandina artikli 4 lõikest 1 tohib haloone turule lasta ja kasutada V lisas esitatud kriitilise tähtsusega kasutusotstarbel. Haloone võivad turule lasta ja seejärel tarnida või teisele isikule liidus tasu eest või tasuta kättesaadavaks teha üksnes ettevõtjad, kellel on asjaomase liikmesriigi pädeva asutuse luba säilitada haloone kriitilise tähtsusega kasutusotstarbeks.
2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud **kriitilise tähtsusega kasutusotstarbel** kasutatavaid haloone sisaldavad või neil haloonidel põhinevad tuletõrjesüsteemid ja tulekustutid kõrvaldatakse kasutuselt V lisas **sätestatud** haloonide lubatud kasutamise lõpptähtpäevaks. **Tuletõrjesüsteemides ja tulekustutites** sisalduvad haloonid kogutakse kokku vastavalt artikli 20 lõikele 5.

3. Komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 29 vastu delegeeritud õigusakte V lisa muutmiseks, kui tehniliselt ja majanduslikult teostatavad alternatiivid või tehnoloogia ei ole kõnealuses lisas loetletud **kriitilise tähtsusega** kasutusviiside jaoks kättesaadavad **selles** sätestatud tähtaegadeks või ei ole vastuvõetavad oma keskkonna- või tervisemõju tõttu või kui seda on vaja selleks, et tagada liidu rahvusvaheliste kohustuste täitmine seoses haloonide kriitilise tähtsusega kasutusotstarvetega, mis on kehtestatud eelkõige protokollis, Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Organisatsiooni või rahvusvahelise laevade põhjustatava merereostuse vältimise konventsiooniga.
4. Komisjon võib rakendusaktidega ja liikmesriigi pädeva asutuse põhjendatud taotluse alusel teha **konkreetsel** juhul ajaliselt piiratud erandeid V lisas sätestatud lubatud kasutamise lõpptähtpäevadest ja kasutamise lõpetamise tähtpäevadest, kui **eranditaotluses** on tõendatud, et selle konkreetse kasutusotstarbe jaoks ei ole tehniliselt ega majanduslikult teostatavat alternatiivi. Komisjon **lisab** kõnealustesse rakendusaktidesse aruandlusnõuded ja **nõuab** erandi kasutamise jälgimiseks vajalike täiendavate tõendite esitamist, sealhulgas tõendusmaterjali ringlussevõtuks või taasväärtustamiseks kogutud **haloonide** koguste, lekkekонтроlli tulemuste ja kasutamata haloonide varude koguste kohta. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 28 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 10

Metüülbromiidi kasutamine hädaolukorras

1. Hädaolukorras, mille on põhjustanud teatavate taimekahjurite levik või ootamatud haiguspuhangud, võib komisjon liikmesriigi pädeva asutuse taotluse alusel anda rakendusaktidega, **ja olles sellest teavitanud osoonisekretariaati vastavalt protokolliosaliste otsusele IX/7**, metüülbromiidi ajutise tootmise, turule laskmise ja kasutamise loa, tingimusel et metüülbromiidi turule laskmine ja kasutamine on lubatud vastavalt määrustele (EÜ) nr 1107/2009 ja (EL) nr 528/2012. Kogu kasutamata metüülbromiid hävitatakse.
2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud rakendusaktides määratakse kindlaks meetmed, mida tuleb võtta metüülbromiidi heite vähendamiseks kasutamise ajal, ning neid meetmeid kohaldatakse mitte kauem kui 120 päeva ja mitte rohkema kui 20 tonni metüülbromiidi suhtes. Komisjon **lisab** kõnealustesse rakendusaktidesse aruandlusnõuded ja **nõuab** metüülbromiidi kasutamise jälgimiseks vajalike täiendavate tõendite esitamist, sealhulgas tõendeid **aine** hävitamise kohta pärast erandi kehtivuse lõppu. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 28 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 11

Erandid seoses toodete ja seadmetega, mis sisaldavad osoonikihti kahandavaid aineid või põhinevad neil ainetel

1. Erandina artikli 5 lõikest 1 võib liidus turule lasta, ***seejärel*** tarnida või teisele isikule tasu eest või tasuta kättesaadavaks teha tooteid ja seadmeid, mille puhul on vastavalt artiklile 8 või **■** 9 lubatud kasutada vastavat osoonikihti kahandavat ainet.
2. Haloone sisaldavad tule tõrjesüsteemid ja tulekustutid, välja arvatud need, mida kasutatakse ***artikli 9 lõikes 1*** osutatud kriitilise tähtsusega otstarbel, on keelatud ja need kõrvaldatakse kasutuselt.
3. Tooted ja seadmed, mis sisaldavad osoonikihti kahandavaid aineid või põhinevad neil ainetel, kõrvaldatakse olelusringi lõppedes kasutuselt.

Artikkel 12

Hävitamine ja taasväärtustamine

Erandina artikli 4 lõikest 1 ja artikli 5 lõikest 1 võib I lisas loetletud osoonikihti kahandavaid aineid ning tooteid ja seadmeid, mis sisaldavad **I lisas loetletud** osoonikihti kahandavaid aineid või põhinevad neil ainetel, liidus turule lasta, seejärel tarnida või tasu eest või tasuta teisele isikule kättesaadavaks teha hävitamiseks **liidus** vastavalt artikli 20 lõikele 6. I lisas loetletud osoonikihti kahandavaid aineid võib liidus turule lasta ka taasväärtustamiseks.

Artikkel 13

Import

1. Erandina artikli 4 lõikest 2 ja artikli 5 lõikest 2 on lubatud järgmiste kaupade import:
 - a) osoonikihti kahandavad ained, mis on ette nähtud kasutamiseks lähteainetena kooskõlas **artikliga 6**;
 - b) osoonikihti kahandavad ained, mis on ette nähtud kasutamiseks tootmise abiainetena kooskõlas artikliga 7;
 - c) osoonikihti kahandavad ained, mis on ette nähtud oluliseks kasutuseks laboris ja analüüside tegemisel kooskõlas artikliga 8;

- d) osoonikihti kahandavad ained, mis on ette nähtud hävitamiseks artikli 20 lõikes 6 osutatud tehnoloogia abil;
- e) *osoonikihti kahandavad ained, mis on ette nähtud artiklis 12 osutatud taasväärtustamiseks;*
- f) *metüülbromiid hädaolukorras kasutamiseks vastavalt artiklile 10;*
- g) kokkukogutud, ringlussevõetud või taasväärtustatud haloonid tingimusel, et neid imporditakse üksnes artikli 9 lõikes 1 osutatud kriitilise tähtsusega kasutusotstarbeks ettevõtja poolt, kes on saanud asjaomase liikmesriigi pädevalt asutuselt loa *säilitada haloone* kriitilise tähtsusega kasutusotstarbeks;
- h) tooted ja seadmed, mis sisaldavad haloone või põhinevad haloonidel, artikli 9 lõikes 1 osutatud *kriitilise tähtsusega kasutusotstarbeks;*
- i) tooted ja seadmed, mis sisaldavad osoonikihti kahandavaid aineid või põhinevad neil ainetel ja mis on ette nähtud hävitamiseks, kui see on kohaldatav, artikli 20 lõikes 6 osutatud tehnoloogia abil;
- j) tooted ja seadmed, mis sisaldavad osoonikihti kahandavaid aineid või põhinevad neil ainetel ja mis on ette nähtud oluliseks kasutuseks laboris ja analüüside tegemisel, nagu on osutatud artiklis 8.

2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud impordi puhul tuleb tollile esitada **kehtiv** litsents, mille komisjon on väljastanud artikli 16 kohaselt, **välja arvatud** ajutise ladustamise korral.

Artikkel 14

Eksport

1. Erandina artikli 4 lõikest 2 ja artikli 5 lõikest 2 on lubatud järgmiste kaupade eksport:
- a) osoonikihti kahandavad ained, mis on ette nähtud artiklis 8 osutatud oluliseks kasutuseks laboris ja analüüside tegemisel;
 - b) osoonikihti kahandavad ained, mis on ette nähtud kasutamiseks lähteainena kooskõlas **artikliga 6**;
 - c) osoonikihti kahandavad ained, mis on ette nähtud kasutamiseks tootmise abiainetena kooskõlas artikliga 7;

- d) varem kasutamata või taasväärtustatud fluoroklorosüsivesinikud, kasutamiseks muul kui punktides a ja b osutatud otstarbel, välja arvatud hävitamiseks;
- e) kokkukogutud, ringlussevõetud või taasväärtustatud haloonid, mida ettevõtja, kellel on asjaomase liikmesriigi pädeva asutuse luba **säilitada haloone kriitilise tähtsusega kasutusotstarbeks**, säilitab artikli 9 lõikes 1 osutatud kriitilise tähtsusega kasutusotstarbeks;
- f) tooted ja seadmed, mis sisaldavad haloone või põhinevad haloonidel, artikli 9 lõikes 1 osutatud **kriitilise tähtsusega kasutusotstarbeks**;
- g) tooted ja seadmed, mis sisaldavad artikli 13 lõike 1 punkti **j** alusel imporditud osoonikihti kahandavaid aineid või põhinevad neil ainetel.

2. Erandina artikli 5 lõikest 2 võib komisjon liikmesriigi pädeva asutuse taotlusel rakendusaktidega lubada fluoroklorosüivesinikke sisaldavate toodete ja seadmete eksporti, kui tõendatakse, et konkreetse toote majanduslikku väärtust ja eeldatavat allesjäänud kasutusega arvestades koormaks ekspordi keelamine eksportijat ebaproportsionaalselt ja selline eksport on kooskõlas sihtriigi õigusaktidega. *Enne eksporditaotluse rahuldamist kontrollib komisjon, kas sihtriigi õigusaktidega on tagatud, et selliseid tooteid ja seadmeid käideldakse pärast nende olemusringi lõppu asjakohasel viisil, et minimeerida osoonikihti kahandavate ainete keskkonda sattumist.* Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 28 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Enne sellist eksporti teatab komisjon sellest sihtriigile.

3. Käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 osutatud ekspordi puhul tuleb tollile esitada **kehtiv** litsents, mille komisjon on väljastanud artikli 16 kohaselt, **välja arvatud** ajutisele ladustamisele järgneva reekspordi korral.

Artikkel 15
Erandite tingimused

1. Osoonikihti kahandavate ainete ühekordselt täidetavate, tühjade või täielikult või osaliselt täidetud mahutite import, turule laskmine, **edasine** tarnimine või liidus teisele isikule tasu eest või tasuta kättesaadavaks tegemine, **kasutamine või eksport** on keelatud, välja arvatud artiklis 8 osutatud oluliseks kasutuseks laboris ja analüüside tegemiseks. Selliseid mahuteid võib ladustada või vedada üksnes järgnevas kõrvaldamiseks.

Esimest lõiku kohaldatakse ühekordselt täidetavatele mahutitele, eelkõige

- a) mahutitele, mida ei saa korduvtäita, ilma et neid oleks selleks otstarbeks kohandatud, ja
 - b) mahutitele, mida saab korduvtäita, kuid mis imporditakse või lastakse turule, ilma et oleks korraldatud nende tagastamine korduvtäitmiseks.
2. Toll või turujärelevalveasutused arestivad, **konfiskeerivad**, kõrvaldavad turult või nõuavad turult tagasi kõik **lõike 1 punktis a** osutatud ühekordselt täidetavad mahutid nende **hävitamise teel** kõrvaldamise eesmärgil. **Lõike 1 kohaselt** keelatud ühekordselt täidetavate mahutite reeksport on keelatud.

3. *Ettevõtjad, kes lasevad turule osoonikihti kahandavate ainete korduvtäidetavaid mahuteid, esitavad vastavusdeklaratsiooni, mis sisaldab tõendeid selle kohta, et on olemas siduv kord kõnealuste mahutite tagastamiseks korduvtäitmise eesmärgil, eelkõige määrates kindlaks asjaomased osalised, nende kohustuslikud ülesanded ja asjakohase logistilise korra. Kõnealune kord muudetakse siduvaks turustajatele, kes turustavad osoonikihti kahandavate ainete korduvtäidetavaid mahuteid lõppkasutajale.*

Esimeses lõigus osutatud ettevõtjad säilitavad vastavusdeklaratsiooni vähemalt viis aastat pärast osoonikihti kahandavate ainete korduvtäidetavate mahutite turule laskmist ning teevad kõnealuse deklaratsiooni asjaomase liikmesriigi pädevale asutusele või komisjonile taotluse alusel kättesaadavaks. Tarnijad, kes tarnivad osoonikihti kahandavate ainete korduvtäidetavaid mahuteid lõppkasutajatele, säilitavad tõendid esimeses lõigus osutatud siduva korra täitmise kohta vähemalt viis aastat pärast lõppkasutajale tarnimist ning teevad need tõendid asjaomase liikmesriigi pädevale asutusele või komisjonile taotluse alusel kättesaadavaks.

Komisjon võib rakendusaktidega kindlaks määrata nõuded esimeses lõigus osutatud siduva korra jaoks oluliste elementide lisamiseks vastavusdeklaratsiooni. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 28 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

4. Osoonikihti kahandavaid aineid on keelatud turule lasta, välja arvatud juhul, kui tootjad või importijad tõendavad liikmesriigi pädevale asutusele ■ turule laskmisel, et **osoonikihti kahandavate ainete** tootmisprotsessi, sealhulgas **nende ainete** tootmise jaoks lähteaine valmistamise käigus kõrvalsaadusena toodetud trifluorometaan, on parimat võimalikku tehnikat kasutades hävitatud või edasiseks kasutamiseks kokku kogutud.

Kõnealuste tõendite esitamiseks koostavad tootjad ja importijad vastavusdeklaratsiooni, **millele lisatakse** täiendavad dokumendid,

- a) **milles määratakse kindlaks turule lastavate osoonikihti kahandavate ainete päritolu;**
- b) **milles nimetatakse turule lastavate osoonikihti kahandavate ainete tootmise rajatis, sealhulgas selliste eelainete päritolurajatised, mis hõlmavad klorodifluorometaani (R-22) tootmist turule lastavate osoonikihti kahandavate ainete tootmise protsessi raames;**

- c) *milles tõendatakse päritolurajatistes sellise heite vähendamise tehnoloogia olemasolu ja toimimist, mis on samaväärne ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni alusel heaks kiidetud alusmetoodikaga AM0001 trifluorometaani jäätmevoogude põletamiseks, või tõendatakse kogumis- ja hävitamismeetodeid, millega tagati trifluorometaani heite hävitamine vastavalt protokolli nõuetele;*
- d) *mis sisaldavad muud lisateavet, mis hõlbustab osoonikihti kahandavate ainete jälgimist enne importimist.*

Tootjad ja importijad säilitavad vastavusdeklaratsiooni ja täiendavaid dokumente vähemalt viis aastat pärast turule laskmist ning teevad need ■ asjaomase liikmesriigi pädevale asutusele või komisjonile ■ taotluse alusel kättesaadavaks.

Komisjon võib rakendusaktidega määrata kindlaks teises lõigus osutatud vastavusdeklaratsiooni ja täiendavate dokumentidega seotud üksikasjaliku korra. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 28 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

5. *I lisas loetletud* osoonikihti kahandavaid aineid, mis on toodetud või turule lastud *artiklis 6* osutatud lähteainena, *artiklis 7 osutatud* tootmise abiainena, *artiklis 8 osutatud* oluliseks kasutuseks laboris ja analüüside tegemisel *või artiklis 12 osutatud hävitamiseks või taasväärtustamiseks*, võib kasutada üksnes neil eesmärkidel.

Käesoleva määruse artiklites 6, 7, 8 ja 12 osutatud kasutuseks ettenähtud *osoonikihti kahandavaid* aineid sisaldavad mahutid märgistatakse selge märkega, et ainet võib kasutada üksnes ettenähtud otstarbel. Kui selliste ainete suhtes kohaldatakse määruses (EÜ) nr 1272/2008 sätestatud märgistamisnõudeid, lisatakse selline märg kõnealuses määruses osutatud märgistusele.

Komisjon võib rakendusaktidega kindlaks määrata teises lõigus osutatud märgistuse vormi ja sellel kasutatava märke. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 28 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

6. *Ettevõtjad, kes toodavad, sealhulgas kõrvalsaadusena, lasevad turule, tarnivad teisele isikule liidus või võtavad teiselt isikult liidus vastu I lisas loetletud osoonikihti kahandavaid aineid, mis on ette nähtud kasutamiseks lähteainena, tootmise abiainena või mis on ette nähtud hävitamiseks või taasväärtustamiseks, ning ettevõtjad, kes hävitavad või taasväärtustavad neid aineid või kasutavad neid lähteainena või tootmise abiainena, peavad arvestust, mis sisaldab iga osoonikihti kahandava aine kohta vähemalt järgmist teavet, kui see on kohaldatav:*

- a) osoonikihti kahandava aine või sellist ainet sisaldava segu nimetus;*
- b) asjaomase kalendriaasta jooksul toodetud, imporditud, eksporditud, taasväärtustatud või hävitatud kogus;*
- c) asjaomase kalendriaasta jooksul tarnitud ja vastuvõetud kogus üksikute tarnijate või vastuvõtjate kaupa;*

- d) tarnijate või vastuvõtjate nimed ja kontaktandmed;*
- e) asjaomase kalendriaasta jooksul kasutatud kogus ja tegeliku kasutuse täpsustus ning*
- f) asjaomase kalendriaasta 1. jaanuaril ja 31. detsembril ladustatud kogus.*

Ettevõtjad säilitavad esimeses lõigus osutatud andmeid vähemalt viis aastat pärast tootmist, turule laskmist, tarnimist või vastuvõtmist ning teevad need taotluse alusel kättesaadavaks asjaomase liikmesriigi pädevatele asutustele või komisjonile. Pädevad asutused ja komisjon tagavad kõnealustes andmetes sisalduva teabe konfidentsiaalsuse.

IV peatükk

Kaubandus

Artikkel 16

Litsentsisüsteem

1. Komisjon loob **elektroonilise litsentsisüsteemi (edaspidi „litsentsisüsteem“)** I lisas loetletud osoonikihti kahandavate ainete ning neid aineid sisaldavate või neil ainetel põhinevate toodete ja seadmete jaoks ning tagab selle litsentsisüsteemi toimimise.
2. Ettevõtjad, kes soovivad saada ■ artikli 13 lõike 2 või artikli 14 lõike 3 kohaselt nõutavat litsentsi, esitavad **taotluse** litsentsisüsteemi kasutades. Enne taotluse esitamist peavad ettevõtjad olema litsentsisüsteemis nõuetekohaselt registreeritud. Samuti tagavad ettevõtjad, et enne artikli 24 kohase aruande esitamist on nad litsentsisüsteemis nõuetekohaselt registreeritud.

Litsentsitaotlused vaadatakse läbi 30 päeva jooksul. Litsentsid antakse VII lisas sätestatud **reeglite** ja korra kohaselt.

3. Litsentse võib anda nii ettevõtjatele, kelle asukoht on liidus, kui ka ettevõtjatele, kelle asukoht on liidust väljaspool.

Ettevõtjad, kelle asukoht on väljaspool liitu, **määravad** ainuesindaja, kellel on asukoht liidus ja kes võtab täieliku vastutuse käesoleva määruse täitmise eest. Ainuesindaja võib olla sama, kes on **määratud** Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1907/2006²² artikli 8 kohaselt.

4. Litsents **on** piiratud kehtivusajaga. Litsents kehtib kuni selle kehtivusaja lõpuni, kuni komisjon selle käesoleva artikli kohaselt peatab või tühistab või kuni ettevõtja sellest loobub. **Artikli 9 lõikes 1 osutatud kriitilise tähtsusega kasutusotstarbeks ladustatud taaskasutatud, ringlussevõetud või taasväärtustatud haloonide impordi või ekspordi puhul ei tohi kehtivusaeg ületada V lisas sätestatud kriitilise tähtsusega kasutuse lõpptähtpäeva.**

5. Ettevõtja, kellel on litsents, teatab litsentsi kehtivusajal komisjonile **põhjendamatult viivitusega** kõigist muudatustest, mis võidakse litsentsi kehtivusajal teha VII lisa alusel esitatavates andmetes.

6. Komisjon võib vajaduse korral nõuda lisateavet, et kinnitada selle teabe täpsust ja täielikkust, mille ettevõtjad on VII lisa kohaselt esitanud.

7. **Liikmesriikide** pädevad asutused (sealhulgas toll) või komisjon võivad nõuda tõendit imporditavate või eksporditavate ainete laadi või koostise kohta ning selle litsentsi koopiat, mille on andnud välja riik, kust ained imporditakse või kuhu need eksporditakse.

²² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ning millega asutatakse Euroopa Kemikaaliamet, muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93 ja komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT L 396, 30.12.2006, lk 1).

8. Komisjon võib litsentsisüsteemis esitatud andmeid konkreetsetel juhtudel asjaomaste protokolliosaliste pädevate asutustega vajalikul määral jagada.
9. Litsents peatatakse, kui on põhjendatud kahtlus, et **mõnda** käesolevas määruses sätestatud **kohustust** ei täideta. Litsents tunnistatakse kehtetuks, kui on tõendeid, et mõnda käesolevas määruses sätestatud kohustust ei täideta. Litsentsitaotlus lükatakse tagasi või litsents tunnistatakse kehtetuks ka juhul, kui on tõendeid selle kohta, et ettevõtja on käesoleva määruse kohase tegevusega seoses liidu **tollidõigust** või **liidu** keskkonnaõigust raskelt või korduvalt rikkunud.

Ettevõtjaid teavitatakse võimalikult kiiresti igast litsentsitaotluse tagasilükkamisest või litsentsi peatamisest või kehtetuks tunnistamisest, täpsustades tagasilükkamise, peatamise või kehtetuks tunnistamise põhjused. Sellistest juhtumitest teavitatakse ka liikmesriike.

10. Ettevõtjad võtavad kõik vajalikud meetmed, mis tagavad, et osoonikihti kahandavate ainete eksport
- a) ei kujuta endast ebaseadusliku kaubanduse juhtumit;
 - b) ei takista protokollist tulenevate kohustuste täitmiseks sihtriigis võetud kontrollimeetmete rakendamist ega
 - c) põhjusta punktis b osutatud riigi puhul protokollis sätestatud koguseliste piirnormide ületamist.
11. ■ Liikmesriikide pädevatel asutustel, sealhulgas tollil, on käesoleva määruse täitmise tagamise eesmärgil juurdepääs litsentsisüsteemile. Tolli juurdepääs litsentsisüsteemile tagatakse lõigetes 14 ja 15 osutatud **Euroopa Liidu** tollivaldkonna ühtse teeninduskeskkonna (edaspidi „ELi tollivaldkonna ühtne teeninduskeskkond“) kaudu.
12. Liikmesriikide pädevad asutused ja komisjon ■ tagavad litsentsisüsteemis sisalduva teabe konfidentsiaalsuse.

13. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 29 vastu delegeeritud õigusakte VII lisa muutmiseks, kui seda on vaja, et tagada litsentsisüsteemi sujuv toimimine, hõlbustada tollikontrollide tegemist või täita protokoll.
14. Komisjon tagab litsentsisüsteemi ühendamise **ELi** tollivaldkonna ühtse teeninduskeskkonnaga määruse (EL) **2022/2399** alusel loodud ELi tollivaldkonna ühtse teeninduskeskkonna sertifikaate käsitleva teabe vahetamise süsteemi abil.
15. Liikmesriigid tagavad oma riiklike tollivaldkonna ühtsete teeninduskeskkondade ühendamise ELi tollivaldkonna ühtse teeninduskeskkonna sertifikaate käsitleva teabe vahetamise süsteemiga, et vahetada teavet litsentsisüsteemiga.

Artikkel 17

Kaubanduse kontroll

1. Toll ja turujärelevalveasutused tagavad käesolevas määruses impordi ja ekspordi suhtes sätestatud keeldude ja muude piirangute täitmise.
2. Impordi puhul on **importijaks ettevõtja**, kellel on **käesoleva määruse** artikli 13 lõike 2 kohane litsents. **Importija puudumise korral on kõnealuse litsentsiga ettevõtja tollideklaratsioonis märgitud deklarandiks, kes on muu eriprotseduuri kui transiidiloo omanik, välja arvatud juhul, kui toimub õiguste ja kohustuste üleminek määruse (EL) nr 952/2013 artikli 218 kohaselt, et deklarant saaks olla teine isik. Transiidiprotseduuri korral on kõnealuse litsentsiga ettevõtja protseduuri pidajaks.**

Ekspordi puhul on tollideklaratsioonis märgitud eksportijaks ettevõtja, kellel on artikli 14 lõike 3 kohane litsents.
3. **■** Osoonikihti kahandavate ainete ning neid aineid sisaldavate või neil ainetel põhinevate toodete ja seadmete impordi korral esitab importija või selle puudumise korral tollideklaratsioonis või ajutise ladustamise deklaratsioonis märgitud deklarant ning ekspordi puhul tollideklaratsioonis märgitud eksportija **tollile** tollideklaratsioonis vajaduse korral **järgmise teabe**:
 - a) **litsentsisüsteemi registreerimis- ja identifitseerimisnumber ning** litsentsi number vastavalt artikli 13 lõikele 2 ja artikli 14 lõikele 3;

- b) ettevõtjate registreerimis- ja identifitseerimisnumber (EORI-number);
 - c) osoonikihti **kahandava(te) aine(te)** netomass, ka siis, kui need sisalduvad toodetes ja seadmetes;
 - d) netomass korrutatuna osoonikihti kahandava(te) aine(te) osoonikihi kahandamise potentsiaaliga, ka siis, kui aine sisaldub toodetes ja seadmetes;
 - e) kaubakood, mille alla kaup klassifitseeritakse.
4. Toll kontrollib eelkõige, **kas** impordi puhul on tollideklaratsioonis märgitud importijal või selle puudumisel deklarandil ja ekspordi puhul tollideklaratsioonis märgitud eksportijal kehtiv litsents vastavalt artikli 13 lõikele 2 ja artikli 14 lõikele 3.
5. Vajaduse korral edastab toll **ELi** tollivaldkonna ühtse teeninduskeskkonna kaudu litsentsisüsteemile teabe kauba tollivormistuse kohta.

6. Korduvtäidetavates mahutites olevate I lisas loetletud osoonikihti kahandavate ainete importijad teevad vabasse ringlusse lubamisega seotud tollideklaratsiooni esitamise ajal tollile kättesaadavaks **artikli 15 lõikes 3 osutatud** vastavusdeklaratsiooni koos tõenditega, mis kinnitavad mahuti **korduvtäitmise eesmärgil** tagastamise korda ■ .
7. Haloonide importijad vastavalt artikli 13 lõike 1 punktile **g** ja haloonide eksportijad vastavalt artikli 14 lõike 1 punktile **e** teevad vabasse ringlusse lubamise või ekspordiga seotud tollideklaratsiooni esitamise ajal tollile kättesaadavaks artikli 13 lõike 1 punktis **g** ja artikli 14 lõike 1 punktis **e** loetletud aine laadi kinnitava sertifikaadi.
8. Osoonikihti kahandavate ainete importijad teevad vabasse ringlusse lubamisega seotud tollideklaratsiooni esitamise ajal tollile kättesaadavaks artikli 15 lõikes 4 osutatud tõendid.

9. Toll kontrollib käesolevas määruses sätestatud impordi- ja ekspordireeglite järgimist riskianalüüsil põhinevate kontrollide tegemisel tolli riskijuhtimissüsteemi raames ja kooskõlas määruse (EL) nr 952/2013 artikliga 46. **Kõnealuses** riskianalüüsis võetakse eelkõige arvesse kogu kättesaadavat teavet osoonikihti kahandavate ainetega ebaseadusliku kaubanduse tõenäosuse kohta ja asjaomase ettevõtja varasema nõuete täitmise kohta.
10. Käesoleva määrusega hõlmatud **osoonikihti kahandavate** ainete, toodete ja seadmete füüsilise tollikontrolli käigus kontrollib toll riskianalüüsi põhjal impordi ja ekspordi puhul eelkõige seda,
- a) kas esitatud kaubad vastavad litsentsis ja tollideklaratsioonis kirjeldatud kaupadele ning
 - b) kas **kaubad** on enne vabasse ringlusse lubamist nõuetekohaselt märgistatud vastavalt artikli 15 lõikele 4.

Importija või eksportija teeb määruse (EL) nr 952/2013 artikli 15 kohase kontrolli käigus oma litsentsi tollile kättesaadavaks.

11. Toll konfiskeerib või arestib käesoleva määrusega keelatud *osoonikihti kahandavad* ained, tooted ja seadmed ■ nende kõrvaldamise eesmärgil määruse (EL) nr 952/2013 artiklite 197 ja 198 kohaselt *või teavitab pädevaid asutusi, et tagada selliste ainete, toodete ja seadmete konfiskeerimine ja arestimine nende kõrvaldamise eesmärgil*. Vastavalt ■ määruse (EL) 2019/1020 artiklile 16 *kõrvaldavad* ka turujärelevalveasutused sellised ained, tooted ja seadmed turult ■ või *võtavad need* turult tagasi ■ .

Käesoleva määrusega hõlmatud, kuid käesolevale määrusele mittevastavate osoonikihti kahandavate ainete, toodete ja seadmete reeksport on keelatud.

12. *Toll või turujärelevalveasutused võtavad kõik vajalikud meetmed, et ära hoida katseid importida või eksportida käesoleva määrusega hõlmatud osoonikihti kahandavaid aineid, tooteid ja seadmeid, mida ei olnud juba lubatud territooriumile sisse tuua või sealt välja viia.*

13. Liikmesriigid määravad või kiidavad heaks tolliasutused või muud kohad ning täpsustavad kooskõlas määruse (EL) nr 952/2013 artiklitega 135 ja 267 nende tolliasutuste ja kohtadeni viivad marsruudid **käesoleva määruse** I lisas loetletud osoonikihti kahandavate ainete ning neid aineid sisaldavate või neil ainetel põhinevate toodete ja seadmete tollile esitamiseks nende sisenemisel liidu tolliterritooriumile või sealt väljumisel. **Kontrolle teevad kooskõlas riigisiseste õigusnormidega tolliasutuse töötajad või muud volitatud isikud, kes on teadlikud käesoleva määrusega hõlmatud ebaseaduslike tegevuste ennetamisega seotud teemadest ja kellel on juurdepääs sobivatele seadmetele, et teha riskianalüüsil põhinevaid asjakohaseid füüsilisi kontrolle.**

Üksnes esimeses lõigus osutatud määratud või heakskiidetud **■** tolliasutused **või muud kohad** võivad algatada või lõpetada I lisas loetletud osoonikihti kahandavate ainete **või** neid aineid sisaldavate või neil ainetel põhinevate toodete ja seadmete transiidiprotseduuri.

Artikkel 18

Meetmed ebaseadusliku kaubanduse seireks

1. *Tuginedes osoonikihti kahandavate ainetega kaubanduse korrapärasele seirele ja osoonikihti kahandavate ainete ning neid aineid sisaldavate või neil ainetel põhinevate toodete ja seadmete liikumisega seotud ebaseadusliku kaubanduse võimalike riskide hindamisele, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 29 vastu delegeeritud õigusakte, et*
 - a) *täiendada käesolevat määrust, täpsustades kriteeriumid, mida liikmesriikide pädevad asutused peavad võtma arvesse artikli 26 kohaste kontrollide tegemisel, et teha kindlaks, kas ettevõtjad täidavad käesolevast määrusest tulenevaid kohustusi;*
 - b) *täiendada käesolevat määrust, määrates kindlaks nõuded, mida tuleb kontrollida, kui tehakse artikli 17 kohast selliste osoonikihti kahandavate ainete ning neid aineid sisaldavate või neil ainetel põhinevate toodete ja seadmete seiret, mis on suunatud ajutisele ladustamisele, või tolliprotseduurile, sealhulgas tolliladustamis- või vabatsooniprotseduurile või transiidile läbi liidu tolliterritooriumi;*

c) *muuta käesolevat määrust, lisades turule lastud selliste osoonikihti kahandavate ainete jälgimise meetodid osoonikihti kahandavate ainete ning neid aineid sisaldavate või neil ainetel põhinevate toodete ja seadmete artiklite 13 ja 14 kohase impordi ja ekspordi seireks, mis on suunatud ajutisele ladustamisele või tolliprotseduurile.*

2. *Lõike 1 alusel delegeeritud õigusakti vastuvõtmisel võtab komisjon arvesse kõnealuse lõike punktide a, b ja c alusel kehtestatava metoodika keskkonnakasu ja sotsiaal-majanduslikku mõju.*

Artikkel 19

Kaubandus protokolliga ühinemata riikide, piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsioonide ja territooriumidega

1. I lisas loetletud osoonikihti kahandavate ainete ning neid aineid sisaldavate või neil ainetel põhinevate toodete ja seadmete import riigist või piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsioonist, kes ei ole nõustunud end siduma teatava protokolliga alusel kontrollitava aine suhtes kohaldatavate protokolliga sätetega, ning nende ainete, toodete ja seadmete eksport sellistesse riikidesse ja sellistesse organisatsioonidesse on keelatud.

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 29 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva määruse täiendamiseks, kehtestades õigusnormid, mida kohaldatakse selliste toodete ja seadmete vabasse ringlusse lubamise ja ekspordi suhtes, mis on imporditud riigist või piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsioonist lõike 1 tähenduses ***või eksporditud neisse*** ja mis on toodetud I lisas loetletud osoonikihti kahandavate ainete abil, kuid mis ei sisalda aineid, mida saab kindlalt määratleda kõnealuses lisas loetletud osoonikihti kahandavate ainetena, ning õigusnormid selliste toodete ja seadmete kindlakstegemise kohta. Kõnealuste delegeeritud õigusaktide vastuvõtmisel võtab komisjon arvesse protokolliosaliste asjakohaseid otsuseid ning selliste toodete ja seadmete kindlaks tegemise õigusnormide osas protokolliosalistele korrapäraselt antud tehnilisi nõuandeid.

3. Erandina lõikest 1 võib komisjon anda rakendusaktidega loa kaubanduseks riigiga või piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsiooniga ***lõike 1 tähenduses***, kui kaubeldakse ***I lisas loetletud*** osoonikihti kahandavate ainete ning neid aineid sisaldavate või neil põhinevate toodete ja seadmetega või mis on valmistatud ühe või mitme sellise aine abil, kui protokolliosaliste koosolekul on vastavalt protokollis artikli 4 lõikele 8 kindlaks tehtud, et asjaomane riik või piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsioon vastab täielikult protokollis ***nõuetele*** ning on esitanud selle kohta protokollis artiklis 7 täpsustatud andmed. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 28 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.
4. Kui lõikes 2 osutatud protokolliosaliste otsusest ei tulene teisiti, kohaldatakse lõiget 1 iga protokolliga ühinemata territooriumi suhtes samal viisil, nagu selliseid otsuseid kohaldatakse iga riigi või piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsiooni suhtes ***lõike 1 tähenduses***.

5. Kui protokolliga ühinemata territooriumi ametiasutused vastavad täielikult protokollis nõuetele ning on esitanud sellekohased protokollis artiklis 7 täpsustatud andmed, võib komisjon rakendusaktidega otsustada, et käesoleva artikli lõike 1 mõningaid või kõiki sätteid ei kohaldata kõnealuse territooriumi suhtes. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 28 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

V peatükk
Heite piiramine

Artikkel 20

Kasutatud osoonikihti kahandavate ainete kokkukogumine ja hävitamine

1. Külmutus- ja kliimaseadmetes ning soojuspumpades, lahusteid sisaldavates seadmetes või tuletoorjesteemides ja tulekustutites leiduvad osoonikihti kahandavad ained tuleb seadmete hoolduse või teeninduse ajal või enne seadmete lammutamist või kõrvaldamist hävitamiseks, ringlussevõtuks või taasväärtustamiseks kokku koguda, ***välja arvatud juhul, kui kõnealune kokkukogumine on reguleeritud muude liidu õigusaktidega.***

2. *Alates 1. jaanuarist 2025 tagavad* hooneomanikud ja töövõtjad, et *renoveerimise* käigus selliseid *remondi- või lammutustööd tehes*, mis nõuavad I lisas loetletud osoonikihti kahandavate ainetega vahte sisaldavate vahtpaneelide eemaldamist, välditakse heidet nii palju kui võimalik, käideldes *vahte või neis sisalduvaid aineid viisil, mis tagab kõnealuste ainete hävitamise. Kõnealuste* ainete kokkukogumise korral *võivad neid kokku koguda üksnes nõuetekohase kvalifikatsiooniga füüsilised isikud.*
3. *Alates 1. jaanuarist 2025 tagavad* hooneomanikud ja töövõtjad, et renoveerimise käigus selliseid *remondi- või lammutustööd tehes*, mis nõuavad I lisas loetletud osoonikihti kahandavate ainetega vahte sisaldavate õõnsustesse või konstruktsioonidesse paigaldatud laminaatvahtplaatide eemaldamist, välditakse heidet nii palju kui võimalik, käideldes *vahte või neis sisalduvaid aineid viisil, mis tagab kõnealuste ainete hävitamise. Kõnealuste* ainete kokkukogumise korral *võivad neid kokku koguda üksnes nõuetekohase kvalifikatsiooniga füüsilised isikud.*

Kui esimeses lõigus osutatud vahtude eemaldamine ei ole tehniliselt teostatav, koostab *hooneomanik* või töövõtja dokumendid, mis tõendavad, et eemaldamine ei ole konkreetsel juhul teostatav. Selliseid dokumente säilitatakse viis aastat ja need tehakse asjaomase liikmesriigi pädevale asutusele või komisjonile taotluse alusel kättesaadavaks.

4. Tuletõrjesüsteemides ja tulekustutites leiduvad haloonid tuleb seadmete hoolduse või teeninduse ajal või enne seadmete lammutamist või kasutuselt kõrvaldamist ringlussevõtuks või taasväärtustamiseks kokku koguda.

Haloonide hävitamine on keelatud, välja arvatud juhul, kui on olemas dokumenteeritud tõendid selle kohta, et kokkukogutud või ringlussevõetud aine puhtus ei võimalda tehniliselt selle aine taasväärtustamist ja edasist taaskasutamist. Sellistel juhtudel säilitavad haloone hävitavad ettevõtjad neid dokumente vähemalt viis aastat. Sellised dokumendid tehakse asjaomase liikmesriigi pädevale asutusele või komisjonile taotluse alusel kättesaadavaks.

5. Muudes kui lõigetes 1–4 nimetatud toodetes ja seadmetes sisalduvad **osoonikihti** kahandavad ained kogutakse kokku hävitamiseks, ringlussevõtuks või taasväärtustamiseks, kui see on tehniliselt ja majanduslikult teostatav, või hävitatakse ilma eelneva kokkukogumiseta, **välja arvatud juhul, kui kõnealune kokkukogumine on reguleeritud muude liidu õigusaktidega.**

6. I lisas loetletud osoonikihti kahandavaid aineid ning selliseid aineid sisaldavaid tooteid ja seadmeid hävitatakse üksnes protokolliosaliste poolt heakskiidetud hävitamistehnoloogia abil.

Muid osoonikihti kahandavaid aineid, mille hävitamistehnoloogiat ei ole heaks kiidetud, hävitatakse üksnes hävitamistehnoloogia abil, mis vastab jäätmeid käsitlevale liidu ja riigisisesele õigusele ning sellisest õigusest tulenevatele lisanõuetele.

7. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 29 vastu delegeeritud õigusakte, millega täiendatakse käesolevat määrust, koostades sellistetoodete ja seadmete loetelu, mille puhul osoonikihti kahandavate ainete kokkukogumist või toodete ja seadmete hävitamist ilma osoonikihti kahandavate ainete eelneva kokkukogumiseta peetakse tehniliselt ja majanduslikult teostatavaks, ning täpsustades vajaduse korral, millist tehnoloogiat tuleb kasutada.
8. Liikmesriigid edendavad I lisas loetletud osoonikihti kahandavate ainete kokkukogumist, ringlussevõttu, taasväärtustamist ja hävitamist ning kehtestavad sellega tegelevate töötajate jaoks kvalifikatsiooni miinimumnõuded.

Artikkel 21

Osoonikihti kahandavate ainete heide ja lekkekontroll

1. Osoonikihti kahandavate ainete tahtlik atmosfääri heitmine, sealhulgas juhul, kui need sisalduvad toodetes ja seadmetes, on keelatud, kui nende keskkonda heitmine ei ole tehniliselt vajalik käesoleva määrusega lubatud kasutusotstarbeks.
2. Ettevõtjad rakendavad kõiki vajalikke ettevaatusabinõusid, et vältida ja minimeerida osoonikihti kahandavate ainete tahtmatut keskkonda heitmist tootmise käigus, sealhulgas **keskkonda heitmist** nende tahtmatul tekkimisel muude kemikaalide tootmisel, seadmete tootmisprotsessis, kasutamise, ladustamise ja ühest mahutist või süsteemist teise viimise või vedamise käigus.
3. **Käitajad, kes käitavad külmutus- ja kliimaseadmeid või soojuspumpasid või tuletõrjesüsteeme, sealhulgas nende osi, mis sisaldavad I lisas loetletud osoonikihti kahandavaid aineid, tagavad, et kõnealuste paiksete seadmete või süsteemide lekkekindlust**
 - a) **kontrollitakse vähemalt üks kord 12 kuu jooksul, kui need sisaldavad vedelikuna vähemalt 3 kg, kuid vähem kui 30 kg I lisas loetletud osoonikihti kahandavaid aineid, välja arvatud seadmed, mis on varustatud alla 6 kg I lisas loetletud osoonikihti kahandavaid aineid sisaldavate hermeetiliselt suletud süsteemidega ja sellele vastavalt märgistatud;**

b) kontrollitakse vähemalt üks kord kuue kuu jooksul, kui need sisaldavad vedelikuna vähemalt 30 kg, kuid vähem kui 300 kg I lisas loetletud osoonikihti kahandavaid aineid;

c) kontrollitakse vähemalt üks kord kolme kuu jooksul, kui need sisaldavad vedelikuna vähemalt 300 kg I lisas loetletud osoonikihti kahandavaid aineid.

4. Käitajad, kes käitavad seadmeid **või süsteeme**, mis sisaldavad I lisas loetletud osoonikihti kahandavaid aineid, tagavad, et kõik avastatud lekked kõrvaldatakse põhjendamatult viivitusega, **ilma et see piiraks kõnealuste** osoonikihti kahandavate ainete kasutamise keeldu, **välja arvatud juhul, kui kõnealune kokkukogumine on reguleeritud muude liidu õigusaktidega.**
5. Lõikes 4 osutatud käitajad säilitavad andmed lisatud **haloonide ja I lisas loetletud** osoonikihti kahandavate ainete koguste ja liikide kohta ja kõnealuses lõikes osutatud seadmete ja süsteemide hoolduse ja teeninduse ajal **või** lõplikul kõrvaldamisel kokku kogutud koguste kohta. Nad säilitavad ka muu asjakohase teabe, sealhulgas teabe hooldus- või teenindustöid teinud ettevõtja **■** kindlakstegemiseks, ning lekkekontrollide kuupäevad ja tulemused. Neid andmeid säilitatakse vähemalt viis aastat ja need tehakse taotluse alusel kättesaadavaks liikmesriigi pädevale asutusele või komisjonile.
6. Liikmesriigid kehtestavad lõigetes 3 ja 4 osutatud tegevusega tegelevate töötajate jaoks kvalifikatsiooni miinimumnõuded.

VI peatükk
Osoonikihti kahandavate ainete loetelud ja aruandlus

Artikkel 22

Osoonikihti kahandavate ainete loetelu muudatused

1. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 29 vastu delegeeritud õigusakte II lisa muutmiseks, et lisada sellesse aineid, mis ei ole käesoleva määrusega hõlmatud, kuid mille kohta protokolli alusel loodud teadusliku hindamise komisjon või muu võrdväärset tunnustatud asutus on leidnud, et neil on märkimisväärne osoonikihi kahandamise potentsiaal.
2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 29 vastu delegeeritud õigusakte I lisa muutmiseks, et lisada sellesse kõik ained, mis vastavad **käesoleva artikli** lõikes 1 sätestatud tingimustele ning mida eksporditakse, imporditakse, toodetakse või lastakse turule märkimisväärses koguses, ning asjakohasel juhul määrata kindlaks võimalikud erandid II või IV peatükis sätestatud piirangutest.

3. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 29 vastu delegeeritud õigusakte I ja II lisa muutmiseks **kõnealuste** ainete globaalse soojendamise potentsiaali ja osoonikihi kahandamise potentsiaali osas, kui seda on vaja protokolli alusel loodud valitsustevahelise kliimamuutuste rühma uute hindamisaruannete või **■** teadusliku hindamise komisjoni uute aruannete põhjal, **ning lisada kõnealustesse lisadesse nende ainete globaalse soojendamise potentsiaal (kui see on kättesaadav) 20 aasta pikkusel ajaskaalal.**

Artikkel 23

Liikmesriikide esitatavad aruanded

1. **■** Liikmesriigid esitavad 30. juuniks **2014 ja seejärel igal aastal** komisjonile eelmise kalendriaasta kohta elektrooniliselt järgmise teabe:
- a) artikli 9 **lõikes 1 osutatud** kriitilise tähtsusega kasutusotstarbel paigaldatud, kasutatud või säilitatud haloonide kogused, nende heite vähendamiseks võetud meetmed, hinnanguline heide ning edusammud adekvaatsete asendusainete hindamisel ja kasutuselevõtmisel;
 - b) ebaseadusliku kaubanduse juhtumid, eelkõige need, mis avastati artikli 26 kohaselt tehtud kontrollide käigus, sealhulgas vajaduse korral artiklis 27 osutatud karistuste määramine.

2. Komisjon võib vajaduse korral rakendusaktidega vastu võtta käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teabe esitamise vormi. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 28 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.
3. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 29 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva artikli lõike 1 muutmiseks, kui seda on vaja protokolliosaliste otsuste tõttu.

Artikkel 24

Ettevõtjate esitatavad aruanded

1. **■** 31. märtsiks 2025 *ja seejärel igal aastal* esitab iga ettevõtja komisjonile elektroonilise aruandlusvahendi kaudu eelmise kalendriaasta andmed vastavalt VI lisas osutatule iga osoonikihti kahandava aine kohta.

Liikmesriikidel on juurdepääs ka nende jurisdiktsiooni kuuluvate ettevõtjate elektroonilisele aruandlusvahendile.

Enne aruande esitamist registreeruvad ettevõtjad litsentsisüsteemis.

2. Liikmesriikide pädevad asutused ja komisjon võtavad asjakohaseid meetmeid, et kaitsta neile käesoleva artikli kohaselt esitatud teabe konfidentsiaalsust.
3. Vajaduse korral kehtestab komisjon rakendusaktidega VI lisas osutatud aruandluse vormi ja vahendid. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 28 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.
4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 29 vastu delegeeritud õigusakte VI lisa muutmiseks, kui seda on vaja protokolliosaliste otsuste tõttu.

VII peatükk
Täitmise tagamine

Artikkel 25
Koostöö ja teabevahetus

1. ***Kui see on käesoleva määruse järgimise tagamiseks vajalik, teevad*** iga liikmesriigi pädevad asutused, sealhulgas toll, turujärelevalveasutused, keskkonnaasutused ja muud kontrolliülesandeid täitvad ***pädevad*** asutused ■ koostööd omavahel, ***teiste liikmesriikide pädevate*** asutustega, komisjoniga ja vajaduse korral kolmandate riikide haldusasutustega ■ .

Kui tolli riskijuhtimissüsteemi nõuetekohase rakendamise tagamiseks on vaja teha koostööd tolliga, esitavad pädevad asutused tollile kogu vajaliku teabe vastavalt määruse (EL) nr 952/2013 artikli 47 lõikele 2.

2. Kui toll, turujärelevalveasutus või liikmesriigi muu pädev asutus avastab käesoleva määruse rikkumise, teavitab see pädev asutus keskkonnaasutust, või kui see ei ole asjakohane, muud asutust, kes vastutab artiklis 27 osutatud karistuste täitmisele pööramise eest.
3. Liikmesriigid tagavad, et nende pädevatel asutustel on tõhus juurdepääs käesoleva määruse täitmise tagamiseks vajalikule teabele ja võimalus seda teavet omavahel vahetada. Selline teave hõlmab tolliga seotud andmeid, teavet omandi ja finantsseisundi, keskkonnaõiguse rikkumiste ning litsentsisüsteemis registreeritud andmete kohta.

Esimeses lõigus osutatud teave tehakse kättesaadavaks ka teiste liikmesriikide pädevatele asutustele ja komisjonile, kui seda on vaja käesoleva määruse täitmise tagamiseks.

4. Kui pädevad asutused avastavad käesoleva määruse rikkumise, mis võib mõjutada rohkem kui ühte liikmesriiki, teavitavad nad teiste liikmesriikide pädevaid asutusi. Pädevad asutused teavitavad teiste liikmesriikide pädevaid asutusi eelkõige siis, kui nad avastavad turul asjaomase toote, mis ei vasta käesolevale määrusele, et võimaldada selle arestimist, konfiskeerimist, turult kõrvaldamist või turult tagasi võtmist ***kõrvaldamise eesmärgil***.

Tolli riskiteabe vahetamiseks kasutatakse tolli ***riskijuhtimissüsteemi***.

Vastavalt **■** nõukogu määrusele (EÜ) nr 515/97²³ vahetab toll asjakohast teavet ka käesoleva määruse rikkumise kohta ning taotleb vajaduse korral abi teistelt liikmesriikidelt ja komisjonilt.

²³ **■** Nõukogu 13. märtsi 1997. aasta määrus (EÜ) nr 515/97 liikmesriikide haldusasutuste vastastikusest abist ning haldusasutuste ja komisjoni vahelisest koostööst tolli- ja põllumajandusküsimusi käsitlevate õigusaktide nõutava kohaldamise tagamiseks (EÜT L 82, 22.3.1997, lk 1).

Artikkel 26
Kontrollikohustus

1. Liikmesriikide pädevad asutused kontrollivad, kas ettevõtjad täidavad käesolevast määrusest tulenevaid kohustusi.
2. Kontrollimisel järgitakse riskipõhist käsitust, mille puhul võetakse eelkõige arvesse kohustuste varasemat täitmist, konkreetse toote käesolevale määrusele mittevastavuse ohtu ning muud asjakohast teavet, mis on saadud komisjonilt, tollilt, turujärelevalveasutustelt, keskkonnaasutustelt ja muudelt kontrolliülesandeid täitvatelt liikmesriikide asutustelt või kolmandate riikide pädevatelt asutustelt.

Liikmesriikide pädevad asutused teevad kontrolle ka siis, kui neil on tõendeid või muud asjakohast teavet, sealhulgas kolmandate isikute või komisjoni esitatud põhjendatud kahtluste alusel, käesoleva määruse võimaliku rikkumise kohta.

3. Lõigetes 1 ja 2 osutatud kontrollid hõlmavad

- a) asjakohase sagedusega kontrollkäike ettevõtete tegevuskohtadesse ning asjakohaste dokumentide ja seadmete kontrollimist ning
- b) digiplatvormide kontrolle vastavalt käesolevale lõikele.

Ilma et see piiraks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2022/2065²⁴ kohaldamist, kontrollivad liikmesriikide pädevad asutused juhul, kui kõnealuse määruse III peatüki 4. jao kohaldamisalasse kuuluv digiplatvorm võimaldab sõlmida kauglepinguid osoonikihti kahandavaid ained või selliseid aineid sisaldavaid tooteid ja seadmeid pakkuvate ettevõtjatega, kas ettevõtja, pakutavad osoonikihti kahandavad ained, tooted või seadmed vastavad käesolevas määruses sätestatud nõuetele. Pädevad asutused teavitavad komisjoni ja määruse (EL) 2022/2065 artiklis 49 osutatud asjaomaseid pädevaid asutusi ning teevad nendega koostööd, et tagada kõnealuse määruse järgimine.

Kontrolle tehakse ettevõtjat ette hoiatamata, välja arvatud juhul, kui eelnev teavitamine on tõhusa kontrolli tagamiseks vajalik. Liikmesriigid tagavad, et ettevõtjad osutavad pädevatele asutustele kogu vajalikku abi, et võimaldada kõnealustel asutustel teha käesolevas artiklis sätestatud kontrolle.

²⁴ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. oktoobri 2022. aasta määrus (EL) 2022/2065, mis käsitleb digiteenuste ühtset turgu ja millega muudetakse direktiivi 2000/31/EÜ (digiteenuste määrus) (ELT L 277, 27.10.2022, lk 1).*

4. Liikmesriikide pädevad asutused dokumenteerivad kontrollid ja märgivad dokumentidesse eelkõige kontrollide laadi ja tulemused ning mittevastavuse korral võetud meetmed. Kõikide kontrollide dokumente säilitatakse vähemalt viis aastat.
5. Teise liikmesriigi taotluse alusel võib liikmesriik ettevõtjaid kontrollida või alata nende suhtes muu ametliku uurimise, kui neid kahtlustatakse käesoleva määrusega hõlmatud ainete, toodete või seadmete ebaseaduslikus veos ja kes tegutsevad kõnealuse liikmesriigi territooriumil. Taotlevat liikmesriiki teavitatakse kontrolli või uurimise tulemusest.
6. Selleks et täita käesoleva määruse kohaseid ülesandeid, on komisjonil õigus taotleda kogu vajalikku teavet liikmesriikide pädevatelt asutustelt ja ettevõtjatelt. Ettevõtjalt teabe taotlemisel saadab komisjon ühtlasi taotluse koopia selle liikmesriigi pädevale asutusele, mille territooriumil on ettevõtja asukoht.
7. Komisjon võtab asjakohased meetmed küllaldase teabevahetuse ja koostöö soodustamiseks ■ liikmesriikide pädevate asutuste vahel ning ■ kõnealuste pädevate asutuste ja komisjoni vahel. Komisjon võtab asjakohased meetmed, et kaitsta vastavalt käesoleva artikli kohaselt saadud teabe konfidentsiaalsust.

VIII peatükk

Karistused, komiteemenetlus ja delegeeritud volituste rakendamine

Artikkel 27

Karistused

1. Ilma et see piiraks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivist 2008/99/EÜ²⁵ tulenevaid liikmesriikide kohustusi, kehtestavad liikmesriigid käesoleva määruse rikkumise korral kohaldatavad karistusnormid ja võtavad kõik vajalikud meetmed nende karistuste rakendamise tagamiseks. Liikmesriigid teavitavad komisjoni enne 1. jaanuari 2026 nimetatud normidest ja meetmetest ning teavitavad teda viivitamata nende hilisematest muudatustest.
2. Karistused peavad olema mõjusad, proportsionaalsed ja hoiatavad ning nende määramisel võetakse igakülgsest arvesse, kui see on kohaldatav, järgmist:
 - a) rikkumise laad ja raskus;

²⁵ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. novembri 2008. aasta direktiiv 2008/99/EÜ keskkonna kaitsmise kohta kriminaalõiguse kaudu (ELT L 328, 6.12.2008, lk 28).*

- b) rikkumisest mõjutatud elanikkond või keskkond, võttes arvesse vajadust tagada inimeste tervise ja keskkonna kõrgetasemeline kaitse;
- c) kas vastutaval ettevõtjal on käesoleva määruse varasemaid rikkumisi;
- d) vastutava ettevõtja finantsseisund.

3. Karistused hõlmavad järgmist:

- a) haldustrahvid *kooskõlas lõikega 4; liikmesriigid võivad teise võimalusena määrata ka kriminaalkaristusi, tingimusel et need on sama mõjusad, proportsionaalsed ja hoiatavad kui haldustrahvid;*
- b) *ebaseaduslikult saadud kauba konfiskeerimine või arestimine või turult kõrvaldamine või eemaldamine või oma valdusse võtmine liikmesriikide pädevate asutuste poolt;*
- c) *osoonikihti kahandavaid aineid või neid aineid sisaldavate või neil põhinevate toodete ja seadmete kasutamise, tootmise, impordi, ekspordi või turule laskmise ajutine keelamine raske rikkumise või korduvate rikkumiste korral.*

4. Lõike 3 punktis a osutatud haldustrahvid on proportsionaalsed keskkonnakahjuga, kui see on tekkinud, ja jätavad vastutavad isikud mõjusalt ilma rikkumistest tulenevast majanduslikust kasust. Korduvate rikkumiste korral haldustrahvi määr järk-järgult suureneb.

Osoonikihti kahandavate ainete või neid aineid sisaldavate või neil ainetel põhinevate toodete ja seadmete ebaseadusliku tootmise, impordi, ekspordi, turule laskmise või kasutamise korral on haldustrahvi maksimumsumma vähemalt viis korda suurem kui asjaomaste ainete või toodete ja seadmete turuväärtus. Kui rikkumine kordub viie aasta jooksul, on haldustrahvi maksimumsumma vähemalt kaheksa korda suurem kui osoonikihti kahandavate ainete või toodete ja seadmete turuväärtus.

I

Artikkel 28
Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab alaline osoonikihti kahandavate ainete komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Artikkel 29
Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 6 lõikes 2, artikli 7 lõikes 4, artikli 8 lõikes 7, artikli 9 lõikes 3, artikli 18 lõikes 1, artikli 19 lõikes 2, artikli 20 lõikes 7, artiklis 22, artikli 23 lõikes 3 ja artikli 24 lõikes 4 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates ... [käesoleva määruse jõustumise kuupäev].

Artikli 16 lõikes 13 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates 3. märtsist 2025.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 6 lõikes 2, artikli 7 lõikes 4, artikli 8 lõikes 7, artikli 9 lõikes 3, artikli 16 lõikes 13, artikli 18 lõikes 1, artikli 19 lõikes 2, artikli 20 lõikes 7, artiklis 22, artikli 23 lõikes 3 ja artikli 24 lõikes 4 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

6. Artikli 6 lõike 2, artikli 7 lõike 4, artikli 8 lõike 7, artikli 9 lõike 3, artikli 16 lõike 13, artikli 18 lõike 1, artikli 19 lõike 2, artikli 20 lõike 7, artikli 22, artikli 23 lõike 3 ja artikli 24 lõike 4 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

IX peatükk
Ülemineku- ja lõppsätted

Artikkel 30
Läbivaatamine

1. Komisjon avaldab 1. jaanuariks 2030 aruande käesoleva määruse mõju kohta. Aruanne sisaldab hinnangut osoonikihti kahandavate ainete alternatiivide kättesaadavuse kohta artiklitega 6–9 reguleeritud kasutuseladel.
2. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 401/2009²⁶ artikli 10a alusel loodud kliimamuutusi käsitlev Euroopa teadusnõukogu võib omal algatusel anda teaduslikke nõuandeid ja koostada aruandeid käesoleva määruse kooskõla kohta määruse (EL) 2021/1119 eesmärkidega ja Pariisi kokkuleppest tulenevate liidu rahvusvaheliste kohustustega.

Artikkel 31
Kehtetuks tunnistamine ja üleminekusätted

1. Määrus (EÜ) nr 1005/2009 tunnistatakse kehtetuks.
2. Määruse (EÜ) nr 1005/2009 artiklit 18, nagu seda kohaldatakse ... [üks päev enne käesoleva määruse jõustumise kuupäeva], kohaldatakse jätkuvalt kuni 2. märtsini 2025.
3. Määruse (EÜ) nr 1005/2009 artiklit 27, nagu seda kohaldatakse ... [üks päev enne käesoleva määruse jõustumise kuupäeva], kohaldatakse jätkuvalt 1. jaanuarist 2023 kuni 31. detsembrini 2023 kestva aruandeperioodi suhtes.
4. Viiteid kehtetuks tunnistatud määrusele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ning neid loetakse vastavalt VIII lisas esitatud vastavustabelile.

²⁶ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 401/2009 Euroopa Keskkonnaameti ja Euroopa keskkonnateabe- ja -vaatlusvõrgu kohta (ELT L 126, 21.5.2009, lk 13).*

Artikkel 32

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesoleva määruse artikli 16 lõikeid 1, 2 ja 4–15, artikli 17 lõiget 5 ja VII lisa punkti 2 kohaldatakse alates 3. märtsist 2025 määruse (EL) nr 952/2013 artiklis 201 osutatud vabasse ringlusse lubamise suhtes ja kõigi muude impordiprotseduuride ja ekspordi suhtes.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

...

Euroopa Parlamendi nimel

Nõukogu nimel

president

eesistuja

I LISA

Artikli 2 punktis a osutatud osoonikihti kahandavad ained¹

Rühm	Aine			Osoonikihi kahandamise potentsiaal ²	Globaalse soojendamise potentsiaal ³
I rühm	CFCl ₃	CFC-11	Fluorotriklorometaan	1,0	5 560
	CF ₂ Cl ₂	CFC-12	Difluorodiklorometaan	1,0	11 200
	C ₂ F ₃ Cl ₃	CFC-113	Trifluorotrikloroetaan	0,8	6 520
	C ₂ F ₄ Cl ₂	CFC-114	Tetrafluorodikloroetaan	1,0	9 430
	C ₂ F ₅ Cl	CFC-115	Pentafluorokloroetaan	0,6	9 600
II rühm	CF ₃ Cl	CFC-13	Trifluoroklorometaan	1,0	16 200
	C ₂ FCl ₅	CFC-111	Fluoropentakloroetaan	1,0	(*)
	C ₂ F ₂ Cl ₄	CFC-112	Difluorotetrakloroetaan	1,0	4 620
	C ₃ FCl ₇	CFC-211	Fluoroheptakloropropaan	1,0	(*)
	C ₃ F ₂ Cl ₆	CFC-212	Difluoroheksakloropropaan	1,0	(*)
	C ₃ F ₃ Cl ₅	CFC-213	Trifluoropentakloropropaan	1,0	(*)
	C ₃ F ₄ Cl ₄	CFC-214	Tetrafluorotetrakloropropaan	1,0	(*)
	C ₃ F ₅ Cl ₃	CFC-215	Pentafluorotrikloropropaan	1,0	(*)
	C ₃ F ₆ Cl ₂	CFC-216	Heksafluorodikloropropaan	1,0	(*)

¹ **Käesolev** lisa hõlmab **osoonikihti kahandavaid** aineid ja nende isomeere. Artikli 2 punkti a kohaselt käsitatakse **käesolevas lisas loetletud osoonikihti kahandavaid aineid sisaldavaid segusid käesoleva määrusega hõlmatud osoonikihti kahandavate ainetena.**

² Need osoonikihi kahandamise potentsiaali väljendavad arvud põhinevad praegu olemasolevatel teadmistel ning need vaadatakse korrapäraselt läbi ja parandatakse protokolliosaliste otsustest lähtuvalt.

³ **Aluseks on** võetud kuuenda hindamisaruande 7. peatükk: Maa energiatasakaal, kliimaalane tagasiside ja kliimatundlikkus – valitsustevahelise kliimamuutuste rühma vastu võetud täiendav materjal.

* Vaikeväärtus, andmed globaalse soojendamise potentsiaali kohta ei ole veel kättesaadavad.

Rühm	Aine			Osoonikihi kahandamise potentsiaal ²	Globaalse soojendamise potentsiaal ³
	C ₃ F ₇ Cl	CFC-217	Heptafluorokloropropaan	1,0	(*)
III rühm	CF ₂ BrCl	Haloon-1211	Bromodifluoroklorometaan	3,0	1 930
	CF ₃ Br	Haloon-1301	Bromotrifluorometaan	10,0	7 200
	C ₂ F ₄ Br ₂	Haloon-2402	Dibromotetrafluoroetaan	6,0	2 170
	CBr ₂ F ₂	Haloon-1202	Dibromodifluorometaan	1,25	216
IV rühm	CCl ₄	CTC	Tetraklorometaan (süsiniktetrakloriid)	1,1	2 200
V rühm	C ₂ H ₃ Cl ₃ ⁴	1,1,1-TCA	1,1,1-trikloroetaan (metüülkloroform)	0,1	161
VI rühm	C ₂ H ₃ Cl ₃	Metüülbromiid	Bromometaan	0,6	2,43
VII rühm	C ₂ H ₃ Cl ₃	HBFC-21 B2	Dibromofluorometaan	1,00	(*)
	C ₂ H ₃ Cl ₃	HBFC-22 B1	Bromodifluorometaan	0,74	380
	C ₂ H ₃ Cl ₃	HBFC-31 B1	Bromofluorometaan	0,73	(*)
	C ₂ H ₃ Cl ₃	HBFC-121 B4	Tetrabromofluoroetaan	0,8	(*)
	C ₂ H ₃ Cl ₃	HBFC-122 B3	Tribromodifluoroetaan	1,8	(*)
	C ₂ H ₃ Cl ₃	HBFC-123 B2	Dibromotrifluoroetaan	1,6	(*)
	C ₂ H ₃ Cl ₃	HBFC-	Bromotetrafluoroetaan	1,2	201

⁴ Selle valemiga ei peeta silmas 1,1,2-trikloroetaani.

Rühm	Aine			Osoonikihi kahandamise potentsiaal ²	Globaalse soojendamise potentsiaal ³
		124 B1			
	C ₂ H ₃ Cl ₃	HBFC-131 B3	Tribromofluoroetaan	1,1	(*)
	C ₂ H ₃ Cl ₃	HBFC-132 B2	Dibromodifluoroetaan	1,5	(*)
	C ₂ H ₃ Cl ₃	HBFC-133 B1	Bromotrifluoroetaan	1,6	177
	C ₂ H ₃ Cl ₃	HBFC-141 B2	Dibromofluoroetaan	1,7	(*)
	C ₂ H ₃ Cl ₃	HBFC-142 B1	Bromodifluoroetaan	1,1	(*)
	C ₂ H ₃ Cl ₃	HBFC-151 B1	Bromofluoroetaan	0,1	(*)
	C ₂ H ₃ Cl ₃	HBFC-221 B6	Heksabromofluoropropaan	1,5	(*)
	C ₂ H ₃ Cl ₃	HBFC-222 B5	Pentabromodifluoropropaan	1,9	(*)
	C ₂ H ₃ Cl ₃	HBFC-223 B4	Tetrabromotrifluoropropaan	1,8	(*)
	C ₂ H ₃ Cl ₃	HBFC-224 B3	Tribromotetrafluoropropaan	2,2	(*)
	C ₂ H ₃ Cl ₃	HBFC-225 B2	Dibromopentafluoropropaan	2,0	(*)
	C ₂ H ₃ Cl ₃	HBFC-226 B1	Bromoheksafluoropropaan	3,3	(*)
	C ₂ H ₃ Cl ₃	HBFC-231 B5	Pentabromofluoropropaan	1,9	(*)
	C ₂ H ₃ Cl ₃	HBFC-232 B4	Tetrabromodifluoropropaan	2,1	(*)

Rühm	Aine			Osoonikihi kahandamise potentsiaal ²	Globaalse soojendamise potentsiaal ³
	C ₂ H ₃ Cl ₃	HBFC- 233 B3	Tribromotrifluoropropaan	5,6	(*)
	C ₂ H ₃ Cl ₃	HBFC- 234 B2	Dibromotetrafluoropropaan	7,5	(*)
	C ₂ H ₃ Cl ₃	HBFC- 235 B1	Bromopentafluoropropaan	1,4	(*)
	C ₂ H ₃ Cl ₃	HBFC- 241 B4	Tetrabromofluoropropaan	1,9	(*)
	C ₂ H ₃ Cl ₃	HBFC- 242 B3	Tribromodifluoropropaan	3,1	(*)
	C ₂ H ₃ Cl ₃	HBFC- 243 B2	Dibromotrifluoropropaan	2,5	(*)
	C ₂ H ₃ Cl ₃	HBFC- 244 B1	Bromotetrafluoropropaan	4,4	(*)
	C ₂ H ₃ Cl ₃	HBFC- 251 B1	Tribromofluoropropaan	0,3	(*)
	C ₂ H ₃ Cl ₃	HBFC- 252 B2	Dibromodifluoropropaan	1,0	(*)
	C ₂ H ₃ Cl ₃	HBFC- 253 B1	Bromotrifluoropropaan	0,8	(*)
	C ₂ H ₃ Cl ₃	HBFC- 261 B2	Dibromofluoropropaan	0,4	(*)
	C ₂ H ₃ Cl ₃	HBFC- 262 B1	Bromodifluoropropaan	0,8	(*)
	C ₂ H ₃ Cl ₃	HBFC- 271 B1	Bromofluoropropaan	0,7	(*)
VIII rühm	CHFC ₂	HCFC-	Fluorodiklorometaan	0,040	160

Rühm	Aine			Osoonikihi kahandamise potentsiaal ²	Globaalse soojendamise potentsiaal ³
		21 ⁵			
	CHF ₂ Cl	HCFC-22 ⁴	Difluoroklorometaan	0,055	1 960
	CH ₂ FCl	HCFC-31	Fluoroklorometaan	0,020	79,4
	C ₂ HFC ₄	HCFC-121	Fluorotetrakloroetaan	0,040	58,3
	C ₂ HF ₂ Cl ₃	HCFC-122	Difluorotrikloroetaan	0,080	56,4
	C ₂ HF ₃ Cl ₂	HCFC-123 ⁴	Trifluorodikloroetaan	0,020	90,4
	C ₂ HF ₄ Cl	HCFC-124 ⁴	Tetrafluorokloroetaan	0,022	597
	C ₂ H ₂ FC ₃	HCFC-131	Fluorotrikloroetaan	0,050	306
	C ₂ H ₂ F ₂ Cl ₂	HCFC-132	Difluorodikloroetaan	0,050	122
	C ₂ H ₂ F ₃ Cl	HCFC-133	Trifluorokloroetaan	0,060	2755
	C ₂ H ₃ FC ₂	HCFC-141	Fluorodikloroetaan	0,070	46,6
	CH ₃ CFCl ₂	HCFC-141b ⁴	1-fluoro-1,1-dikloroetaan	0,110	860

⁵ Tähistab protokolli kohaselt majanduslikult kõige tasuvamat ainet.

⁶ Scientific Assessment of Ozone Depletion, 2018; Scientific Assessment of Ozone Depletion: 2018; Appendix A (Osoonikihi kahanemise teaduslik hinnang, A lisa): Summary of Abundances, Lifetimes, Ozone Depletion Potentials (ODPs), Radiative Efficiencies (REs), Global Warming Potentials (GWPs), and Global Temperature change Potentials (GTPs).

Rühm	Aine			Osoonikihi kahandamise potentsiaal ²	Globaalse soojendamise potentsiaal ³
	C ₂ H ₃ F ₂ Cl	HCFC-142	Difluorokloroetaan	0,070	1755
	CH ₃ CF ₂ Cl	HCFC-142b ⁴	1,1-difluoro-1-kloroetaan	0,065	2 300
	C ₂ H ₄ FCI	HCFC-151	Fluorokloroetaan	0,005	105
	C ₃ HFCl ₆	HCFC-221	Fluoroheksakloropropaan	0,070	1105
	C ₃ HF ₂ Cl ₅	HCFC-222	Difluoropentakloropropaan	0,090	5005
	C ₃ HF ₃ Cl ₄	HCFC-223	Trifluorotetrakloropropaan	0,080	6955
	C ₃ HF ₄ Cl ₃	HCFC-224	Tetrafluorotrikloropropaan	0,090	1 0905
	C ₃ HF ₅ Cl ₂	HCFC-225	Pentafluorodikloropropaan	0,070	1 5605
	CF ₃ CF ₂ CHCl ₂	HCFC-225ca ⁴	1,1,1,2,2-pentafluoro-3,3-dikloropropaan	0,025	137
	CF ₂ ClCF ₂ CHClF	HCFC-225cb ⁴	1,1,2,2,3-pentafluoro-1,3-dikloropropaan	0,033	568
	C ₃ HF ₆ Cl	HCFC-226	Heksafluorokloropropaan	0,100	2 4555
	C ₃ H ₂ FCI ₅	HCFC-231	Fluoropentakloropropaan	0,090	3505
	C ₃ H ₂ F ₂ Cl ₄	HCFC-232	Difluorotetrakloropropaan	0,100	6905
	C ₃ H ₂ F ₃ Cl ₃	HCFC-233	Trifluorotrikloropropaan	0,230	1 4955
	C ₃ H ₂ F ₄ Cl ₂	HCFC-234	Tetrafluorodikloropropaan	0,280	3 4905

Rühm	Aine			Osoonikihi kahandamise potentsiaal ²	Globaalse soojendamise potentsiaal ³
	C ₃ H ₂ F ₅ Cl	HCFC-235	Pentafluorokloropropaan	0,520	5 3205
	C ₃ H ₃ FCl ₄	HCFC-241	Fluorotetrakloropropaan	0,090	4505
	C ₃ H ₃ F ₂ Cl ₃	HCFC-242	Difluorotrikloropropaan	0,130	1 0255
	C ₃ H ₃ F ₃ Cl ₂	HCFC-243	Trifluorodikloropropaan	0,120	2 0605
	C ₃ H ₃ F ₄ Cl	HCFC-244	Tetrafluorokloropropaan	0,140	3 3605
	C ₃ H ₄ FCl ₃	HCFC-251	Fluorotrikloropropaan	0,010	705
	C ₃ H ₄ F ₂ Cl ₂	HCFC-252	Difluorodikloropropaan	0,040	2755
	C ₃ H ₄ F ₃ Cl	HCFC-253	Trifluorokloropropaan	0,030	6655
	C ₃ H ₅ FCl ₂	HCFC-261	Fluorodikloropropaan	0,020	845
	C ₃ H ₅ F ₂ Cl	HCFC-262	Difluorokloropropaan	0,020	2275
	C ₃ H ₆ FCl	HCFC-271	Fluorokloropropaan	0,030	3405
IX rühm	CH ₂ BrCl	BCM	Bromoklorometaan	0,12	4,74

II LISA

Artikli 2 punktis a osutatud osoonikihti kahandavad ained, mida protokollil alusel ei kontrollita¹

Aine		Osoonikihi kahandamise potentsiaal ²	Globaalse soojendamise potentsiaal ³
C ₃ H ₇ Br	1-bromopropaan (n-propüülbromiid)	0,02–0,10	0,052
C ₂ H ₅ Br	Bromoetaan (etüülbromiid)	0,1–0,2	0,487
CF ₃ I	Trifluorjodometaan (trifluorometüüljodiid)	0,01–0,02	(*)
CH ₃ Cl	Klorometaan (metüükloriid)	0,02	5,54
C ₃ H ₂ BrF ₃	2-bromo-3,3,3-trifluoroprop-1-een (2-BTP)	<0,05 ⁴	(*)

¹ **Käesolev** lisa hõlmab **osoonikihti kahandavaid** aineid ja nende isomeere **II**. Artikli 2 punkti a kohaselt käsitatakse **käesolevas lisas loetletud osoonikihti kahandavaid aineid sisaldavaid segusid** käesoleva määrusega hõlmatud osoonikihti kahandavate ainetena.

² Need osoonikihi kahandamise potentsiaali väljendavad arvud põhinevad praegu olemasolevatel teadmistel ning need vaadatakse korrapäraselt läbi ja parandatakse protokolliosaliste otsustest lähtuvalt.

³ **Aluseks on** võetud kuuenda hindamisaruande 7. peatükk: Maa energiatasakaal, kliimaalane tagasiside ja kliimatundlikkus – valitsustevahelise kliimamuutuste rühma vastu võetud täiendav materjal.

^{*} Vaikeväärtus, andmed globaalse soojendamise potentsiaali kohta ei ole veel kättesaadavad.

⁴ Scientific Assessment of Ozone Depletion, 2018; Scientific Assessment of Ozone Depletion: 2018; Appendix A (Osoonikihi kahanemise teaduslik hinnang, A lisa): Summary of Abundances, Lifetimes, Ozone Depletion Potentials (ODPs), Radiative Efficiencies (REs), Global Warming Potentials (GWPs), and Global Temperature change Potentials (GTPs).

Aine		Osoonikihi kahandamise potentsiaal ²	Globaalse soojendamise potentsiaal ³
CH ₂ Cl ₂	Diklorometaan (DCM)	on olemas ⁵	11,2
C ₂ Cl ₄	Tetrakloroeteen (perkloroetüleen (PCE))	0.006–0.0074	(*)

⁵ *Uued osoonikihti kahandavad ained, millest protokollisalisel on teatanud: otsused XIII/5, X/8 ja IX/24 (ajakohastatud mais 2012).*

https://ozone.unep.org/resources?term_node_tid_depth%5B883%5D=883

III LISA

Tootmise abiained

Artiklis 7 osutatud tootmisprotsessid on järgmised:

- a) tetraklorometaani kasutamine lämmastiktrikloriidi elimineerimiseks kloori ja naatriumhüdroksiidi (seebikivi) tootmisel;
- b) tetraklorometaani kasutamine kloorkummi valmistamisel;
- c) tetraklorometaani kasutamine polüfenüleentereftaalamiidi valmistamisel;
- d) CFC-12 kasutamine Z-perfluoropolüetrite ja difunktsionaalsete derivaatide perfluoropolüeterpolüperoksiidlähteainete fotokeemilisel sünteesimisel;
- e) tetraklorometaani kasutamine tsükloodiimi tootmisel.

Liidus tootmise abiainetena kasutatavate osoonikihti kahandavate ainete maksimaalne kogus ei tohi ületada 921 tonni aastas. Liidus tootmise abiainete kasutamisel heitena eralduvate osoonikihti kahandavate ainete maksimaalne kogus ei tohi ületada 15 tonni aastas.

IV LISA

Artikli 8 lõikes 6 osutatud oluliseks kasutuseks laboris ja analüüside tegemisel ettenähtud, osoonikihti kahandavate ainete turule laskmise ja seejärel tarnimise või kättesaadavaks tegemise tingimused

1. Oluliseks kasutuseks laboris ja analüüside tegemisel ettenähtud osoonikihti kahandavate ainete puhtusaste on järgmine:

Aine	%
CTC (analüüsipuhast)	99,5
1,1,1-trikloroetaan	99,0
CFC 11	99,5
CFC 13	99,5
CFC 12	99,5
CFC 113	99,5
CFC 114	99,5
Muud osoonikihti kahandavad ained keemispunktiga üle 20 °C	99,5
Muud osoonikihti kahandavad ained keemispunktiga alla 20 °C	99,0

Neid osoonikihti kahandavaid aineid tohivad tootjad, müügiesindajad või turustajad edaspidi segada teiste protokollil alusel kontrollitavate või muude ainetega, nagu on tavaks olulisel kasutamisel laboris või analüüside tegemisel.

2. Punktis 1 osutatud osoonikihti kahandavaid aineid ja neid aineid sisaldavaid segusid tarnitakse ainult taassuletavates mahutites või kuni 3dm³ suurustes kõrgsurveballoonides või 10 cm³ suurustes või väiksemates klaasampullides, mis on selgelt tähistatud osoonikihti kahandavate ainetena, need on ette nähtud ainult oluliseks kasutuseks laboris ja analüüside tegemisel ning nendel on märges, et kasutatud ja ülemäärased kogused tuleb kokku koguda ja ringlusse võtta, kui see on otstarbekas. Kui ringlussevõtt ei ole otstarbekas, tuleb materjal hävitada.
3. Punktis 1 osutatud osoonikihti kahandavate ainete kasutatud osa või ülejäägid ja neid aineid sisaldavad segud kogutakse kokku ■ ja võetakse ringlusse ■, kui see on otstarbekas. Kui ringlussevõtt ei ole otstarbekas, ■ kõnealused ained ja neid aineid sisaldavad segud hävitatakse.

V LISA

Artikli 9 lõikes 1 osutatud haloonide kriitilise tähtsusega kasutusotstarbed

Käesolevas lisas kasutatakse järgmisi mõisteid:

1. „haloonide kasutamise lõpetamise tähtpäev“ – kuupäev, pärast mida ei tohi haloone asjaomasel kasutusotstarbel uute seadmete ja rajatiste tulekustutites või tuletõrjesüsteemides kasutada;
2. „uued seadmed“ – seadmed, mille puhul ei ole haloonide kasutamise lõpetamise tähtpäevaks toimunud kumbagi nimetatud sündmust:
 - a) asjakohase riigihanke- või arenduslepingu allkirjastamine;
 - b) tüübikinnituse või tüübisertifikaadi taotluse esitamine asjaomasele reguleerivale asutusele; õhusõidukite puhul tähendab tüübisertifikaadi taotluse esitamine uue õhusõidukitüübi sertifitseerimise taotluse esitamist;
3. „uued rajatised“ – rajatised, mille puhul ei ole haloonide kasutamise lõpetamise tähtpäevaks toimunud kumbagi nimetatud sündmust:
 - a) asjakohase arenduslepingu allkirjastamine;
 - b) planeeringu heakskiitmise taotluse esitamine asjaomasele reguleerivale asutusele;

4. „haloonide lubatud kasutamise lõpptähtpäev“ – kuupäev, pärast mida haloone asjaomasel kasutusotstarbel enam ei kasutata ning mille saabumiseks haloone sisaldavad tulekustutid ja tuletõrjesüsteemid kõrvaldatakse kasutuselt;
5. „tuleohutuks muutmine“ – kergestisüttivas või plahvatusohtlikus keskkonnas põlemise tekkimise ennetamine sellesse pidurdava või lahjendava aine lisamisega;
6. „tavaliselt mehitatud ruum“ – kaitstud ruum, kus inimesed peavad kohal olema kogu aeg või enamiku ajast, et tagada seadme või rajatise tulemuslik toimimine; sõjaväe rakenduste puhul loetakse tavaliselt mehitatud ruumiks ruumi, kus inimesed peavad kohal olema lahinguolukorras;
7. „tavaliselt mehitamata ruum“ – kaitstud ruum, mida kasutatakse ainult piiratud ajavahemikul, eelkõige hooldustööde tegemiseks, ning kus inimeste pidev kohalolek ei ole seadme ega rajatise tulemusliku toimimise tagamiseks vajalik.

HALOONIDE KRIITILISE TÄHTSUSEGA KASUTUSOTSTARBED					
Kasutamine				Halooneide kasutamise lõpetamise tähtpäev (ettenähtud aasta 31. detsember)	Halooneide lubatud kasutamise lõpptähtpäev (ettenähtud aasta 31. detsember)
Seadme või rajatise liik	Otstarve	Tulekustuti tüüp	Halooneide tüüp		
1. Sõjaväe maismaasõidukite	1.1. Mootoriruumide kaitseks	Paikne süsteem	1301 1211 2402	2010	2035
	1.2. Meeskonnaruumide kaitseks	Paikne süsteem	1301 2402	2011	2040
2. Sõjaväe	2.1. Tavaliselt	Paikne	1301	2010	2040

pealveelaevadel	mehitatud masinaruumide kaitseks	süsteem	2402		
	2.2. Tavaliselt mehitamata masinaruumide kaitseks	Paikne süsteem	1301 1211 2402	2010	2035
	2.3. Tavaliselt mehitamata elektriruumide kaitseks	Paikne süsteem	1301 1211	2010	2030
	2.4. Juhtimiskeskuste kaitseks	Paikne süsteem	1301	2010	2030
	2.5. Kütusepumbaruumide kaitseks	Paikne süsteem	1301	2010	2030
	2.6. Kergestisüttivate vedelike laoruumide kaitseks	Paikne süsteem	1301 1211 2402	2010	2030
3. Sõjaväe allveelaevadel	3.1. Masinaruumide kaitseks	Paikne süsteem	1301	2010	2040
	3.2. Juhtimiskeskuste kaitseks	Paikne süsteem	1301	2010	2040
	3.3. Diisलगeneraatoriruumide kaitseks	Paikne süsteem	1301	2010	2040
	3.4. Elektriruumide kaitseks	Paikne süsteem	1301	2010	2040
4. Õhusõidukites	4.1. Tavaliselt mehitamata lastiruumide kaitseks	Paikne süsteem	1301 1211 2402	2024	2040

	4.2. Salongide ja meeskonnaruumide kaitseks	Käsitulekustuti	1211 2402	2014	2025
	4.3. Mootorigondlite ja abijõuallikate kaitseks	Paikne süsteem	1301 1211 2402	2014	2040
	4.4. Kütusepaakide tuleohutuks muutmiseks	Paikne süsteem	1301 2402	2011	2040
	4.5. Kuivruumide kaitseks	Paikne süsteem	1301 1211 2402	2011	2040
5. Maismaal asuvates riigi julgeoleku seisukohalt olulistest juhtimis- ja siderajatistes	Tavaliselt mehitatud ruumide kaitseks	Paikne süsteem	1301 2402	2010	2025

VI LISA

Artiklis 24 osutatud aruandlus

1. Käesolevas lisas tähendab „toodang“ osoonikihti kahandavate ainete tahtlikult või tahtmatult toodetud kogust, sealhulgas kõrvalsaadusena toodetud kogus, välja arvatud juhul, kui nimetatud kõrvalsaadus hävitatakse tootmisprotsessi käigus või vastavalt dokumenteeritud menetlusele kooskõlas käesoleva määruse ja jäätmeid käsitlevate liidu ning liikmesriikide õigusega; toodang ei hõlma ringlussevõetud või taasväärtustatud koguseid.
2. Iga tootja esitab iga osoonikihti kahandava aine kohta eraldi järgmised andmed:
 - a) kogutoodang;
 - b) liidus turule lastud või tootja omaenda tarbeks kasutatud toodang, kusjuures toodangu andmed esitatakse eraldi lähteainete, tootmise abiainete ning muude kasutusviiside lõikes;
 - c) toodang, mis oli ette nähtud liidus oluliseks kasutuseks laboris ja analüüside tegemisel;
 - d) toodang, mis oli ette nähtud teise protokolliosalise vajaduste rahuldamiseks oluliseks kasutuseks laboris ja analüüside tegemisel;

- e) ringlussevõetud, taasväärtustatud või hävitatud kogused ning hävitamiseks kasutatud tehnoloogia, sealhulgas kõrvalsaadusena toodetud ja hävitatud kogused, nagu on osutatud punktis 1;
- f) kõik aruandlusperioodi alguses ja lõpus olemasolevad varud;
- g) ostud liidu muudelt ettevõtjalt ja igasugune müük liidu muudele ettevõtjatele;
- h) kõik heited, sealhulgas need, mis on seotud tootmise, kõrvaltootmise, säilitamise ja vedamisega, sealhulgas ülekanne ühest mahutist teise.

3. Iga importija esitab iga osoonikihti kahandava aine kohta eraldi järgmised andmed:

- a) vabasse ringlusse lubatud kogused, kusjuures eraldi esitatakse andmed toodangu kohta, mis on imporditud kasutamiseks lähteainena ja tootmise abiainena, oluliseks kasutuseks laboris või analüüside tegemisel ning hävitamiseks; osoonikihti kahandavaid aineid hävitamiseks importinud importija teatab ka iga aine tegeliku lõppsihtkoha või -kohad ja esitab sihtkohtade lõikes iga aine koguse, samuti ainete hävitamisega tegeleva käitise nime ja aadressi, kuhu aine üle anti;
- b) muude tolliprotseduuride alusel imporditud kogused, märkides eraldi tolliprotseduuri ja ettenähtud kasutused;
- c) ringlussevõtuks või taasväärtustamiseks imporditud kasutatud ainete kogused;
- d) kõik aruandlusperioodi alguses ja lõpus olemasolevad varud;
- e) ostud liidu muudelt ettevõtjalt ja igasugune müük liidu muudele ettevõtjatele;
- f) päritoluriik.

4. Iga eksportija esitab iga osoonikihti kahandava aine kohta eraldi järgmised andmed:
- a) kõik eksporditud kõnealuste ainete kogused, näidates eraldi andmed igasse sihtriiki eksporditud koguste ning nende koguste kohta, mis eksporditi kasutamiseks lähteaine ja tootmise abiainena, oluliseks kasutuseks laboris ja analüüside tegemisel ning kasutamiseks kriitilise tähtsusega kasutusotstarbel;
 - b) kõik aruandlusperioodi alguses ja lõpus olemasolevad varud;
 - c) ostud liidu muudelt ettevõtjalt ja igasugune müük liidu muudele ettevõtjatele;
 - d) sihtriik.
5. Iga ettevõtja, kes tegeleb osoonikihti kahandavate ainete hävitamisega, kuid ei ole hõlmatud käesoleva lisa punkti 2 alapunktiga e, esitab iga aine kohta eraldi järgmised andmed:
- a) kõik hävitatud kogused, täpsustades eraldi kõik toodetes ja seadmetes sisaldunud kogused ning kõik kõrvalsaadusena tekkinud ja hävitatud kogused tootjate või importijate esitatud teabe alusel, kui see on kättesaadav;
 - b) kõik aruandlusperioodi alguses ja lõpus olemasolevad varud, sealhulgas toodetes ja seadmetes sisalduvad kogused, mis ootavad hävitamist;
 - c) hävitamiseks kasutatav tehnoloogia;
 - d) kõik heited, sealhulgas hävitamise, vedamise ja säilitamisega, sealhulgas ühest mahutist teise ülekandmisega seotud heited.

Iga ettevõtja, kes tegeleb I lisas loetletud osoonikihti kahandavate ainete hävitamisega, kuid ei ole hõlmatud käesoleva lisa punkti 2 alapunktiga e, edastab lisaks andmed kõigi ostude kohta liidu muudelt ettevõtjatelt ja kõigi müükide kohta liidu muudele ettevõtjatele.

6. Iga ettevõtja, kes kasutab osoonikihti kahandavaid aineid lähteainena või tootmise abiainena, esitab iga aine kohta eraldi järgmised andmed:

- a) kõik lähteaine või tootmise abiainena kasutatavate ainete kogused;
- b) kõik aruandlusperioodi alguses ja lõpus olemasolevad varud;
- c) lähteainena kasutamise liigid ja protsessid ja kõik heited, sealhulgas transpordi ja säilitamisega, sealhulgas ühest mahutist teise üleviimisega seotud heited.

Iga ettevõtja, kes kasutab I lisas loetletud osoonikihti kahandavaid aineid lähteainena või tootmise abiainena, edastab lisaks andmed kõigi ostude kohta liidu muudelt ettevõtjatelt ja kõigi müükide kohta liidu muudele ettevõtjatele.

VII LISA

Litsentsisüsteem

1. Ettevõtjad esitavad komisjonile artiklis 16 osutatud litsentsisüsteemis registreerimiseks järgmise teabe:
 - a) ettevõtja kontaktandmed, sealhulgas telefoninumber, ametlikes dokumentides esitatud nimi ja täielik aadress, sealhulgas artikli 16 lõike 3 teises lõigus osutatud ainuesindaja andmed, kui see on kohaldatav;
 - b) ettevõtjate registreerimis- ja identifitseerimisnumber (EORI-number);
 - c) ettevõtja kontaktisiku täielik nimi ja e-posti aadress, sealhulgas artikli 16 lõike 3 teises lõigus osutatud ainuesindaja andmed, kui see on kohaldatav;
 - d) ettevõtja äritegevuse kirjeldus, sealhulgas see, kas ettevõtja on osoonikihti kahandavate ainete importija või nende ainete eksportija ■ ;
 - e) ettevõtja registreerimiskavatsuse kirjalik kinnitus, millega kinnitatakse litsentsisüsteemis esitatud teabe õigsust ja täpsust ning mille on allkirjastanud ettevõtja tegelik tulusaaja või töötaja, kellel on õigus teha ettevõtja nimel õiguslikult siduvaid avaldusi, ning artikli 16 lõike 3 teises lõigus osutatud ettevõtja ainuesindaja, kui see on kohaldatav;
 - f) muu teave, mida on vaja ettevõtja juriidilise või finantsvormi kindlakstegemiseks või äritegevuse kirjeldamiseks.

2. Artikli 13 lõike 2 ja artikli 14 lõike 3 kohaselt nõutava litsentsi taotlemiseks esitavad ettevõtjad komisjonile litsentsisüsteemis kasutatavas elektroonilises vormingus järgmise teabe:
- a) osoonikihti kahandavate ainete impordi või ekspordi korral iga niisuguse aine kirjeldus, sealhulgas:
 - i) aine nimetus ja kasutusotstarve;
 - ii) kauba tariifse klassifitseerimise number Euroopa Liidu integreeritud tariifistikus (TARIC);
 - iii) kas aine esineb segus;
 - b) osoonikihti kahandavaid aineid sisaldavate või neil põhinevate toodete ja seadmete ekspordi või impordi korral:
 - i) toote ja seadme tüüp ja kasutusotstarve;
 - ii) aine nimetus;
 - iii) kauba tariifse klassifitseerimise number TARICis;
 - c) I lisas loetletud osoonikihti kahandavate ainete või toodete ja seadmete hävitamiseks impordi puhul rajatise nimi ja aadress ■ , kus hävitamine toimub;
 - d) muu teave, mida peetakse vajalikuks, et tagada käesoleva määruse kohaste impordi- ja ekspordireeglite nõuetekohane rakendamine kooskõlas rahvusvaheliste kohustustega.

VIII LISA

Vastavustabel

Määrus (EÜ) nr 1005/2009	Käesolev määrus
Artikkel 1	Artikkel 1
Artikkel 2	Artikkel 2
Artikli 3 punkt 1	
Artikli 3 punkt 2	–
Artikli 3 punkt 3	–
Artikli 3 punkt 4	–
Artikli 3 punkt 5	–
Artikli 3 punkt 6	–
Artikli 3 punkt 7	–
Artikli 3 punkt 8	–
Artikli 3 punkt 9	–
Artikli 3 punkt 10	–
Artikli 3 punkt 11	Artikli 3 punkt 1
Artikli 3 punkt 12	Artikli 3 punkt 2
Artikli 3 punkt 13	Artikli 3 punkt 7
Artikli 3 punkt 14	VI lisa punkt 1
Artikli 3 punkt 15	–
Artikli 3 punkt 16	–
Artikli 3 punkt 17	–
Artikli 3 punkt 18	Artikli 3 punkt 3
Artikli 3 punkt 19	Artikli 3 punkt 4
Artikli 3 punkt 20	Artikli 3 punkt 5

Määrus (EÜ) nr 1005/2009	Käesolev määrus
Artikli 3 punkt 21	Artikli 3 punkt 6
Artikli 3 punkt 22	–
Artikli 3 punkt 23	Artikli 3 punkt 8
Artikli 3 punkt 24	Artikli 3 punkt 9
Artikli 3 punkt 25	Artikli 3 punkt 10
Artikli 3 punkt 26	Artikli 3 punkt 11
Artikli 3 punkt 27	–
Artikli 3 punkt 28	–
Artikli 3 punkt 29	–
Artikli 3 punkt 30	Artikli 3 punkt 14
Artikli 3 punkt 31	Artikli 3 punkt 13
Artikkel 4	Artikli 4 lõige 1
Artikli 5 lõige 1	Artikli 4 lõige 1
Artikli 5 lõige 2	Artikli 15 lõike 1 esimene lõik
Artikli 5 lõige 3	–
Artikli 6 lõige 1	Artikli 5 lõige 1 ja artikli 11 lõige 1
Artikli 6 lõige 2	Artikli 11 lõige 2
Artikli 7 lõige 1	Artikkel 6
Artikli 7 lõige 2	Artikli 15 lõige 5
Artikli 8 lõige 1	Artikli 7 lõige 1
Artikli 8 lõige 2	Artikli 7 lõige 2
Artikli 8 lõige 3	Artikli 15 lõige 5
Artikli 8 lõike 4 esimene lõik	Artikli 7 lõige 3
Artikli 8 lõike 4 teine ja kolmas lõik	III lisa

Määrus (EÜ) nr 1005/2009	Käesolev määrus
Artikli 8 lõige 5	Artikli 7 lõige 4
Artikkel 9	Artikkel 12
Artikli 10 lõige 1	Artikli 8 lõige 1
Artikli 10 lõige 2	Artikli 8 lõige 2
Artikli 10 lõike 3 esimene ja teine lõik	Artikli 15 lõige 5
Artikli 10 lõike 3 kolmas lõik	Artikli 8 lõige 6
Artikli 10 lõiked 4–8	–
Artikkel 11	–
Artikli 12 lõige 1	–
Artikli 12 lõige 2	–
Artikli 12 lõige 3	Artikli 10 lõiked 1 ja 2
Artikli 13 lõige 1	Artikli 9 lõige 1
Artikli 13 lõige 2	Artikli 9 lõige 3
Artikli 13 lõige 3	Artikli 9 lõige 2
Artikli 13 lõige 4	Artikli 9 lõige 4
Artikkel 14	–
Artikli 15 lõige 1	Artikli 4 lõige 2 ja artikli 5 lõige 2
Artikli 15 lõike 2 punktid a–d	Artikli 13 lõike 1 punktid a–d
Artikli 15 lõike 2 punkt e	–
Artikli 15 lõike 2 punkti f esimene osalause	Artikli 13 punkt f
Artikli 15 lõike 2 punkti f teine ja kolmas osalause	–
Artikli 15 lõike 2 punkt g	Artikli 13 lõike 1 punkt g

Määrus (EÜ) nr 1005/2009	Käesolev määrus
Artikli 15 lõike 2 punkt h	Artikli 13 lõike 1 punkt i
Artikli 15 lõike 2 punkt i	Artikli 13 lõike 1 punkt j
Artikli 15 lõike 2 punkt j	Artikli 13 lõike 1 punkt h
Artikli 15 lõike 2 punkt k	–
Artikli 15 lõige 3	Artikli 13 lõige 2
Artikkel 16	–
Artikli 17 lõige 1	Artikli 4 lõige 2 ja artikli 5 lõige 2
Artikli 17 lõike 2 punktid a, b ja c	Artikli 14 lõike 1 punktid a, b ja c
Artikli 17 lõike 2 punkt d	Artikli 14 lõike 1 punkt g
Artikli 17 lõike 2 punkt e	Artikli 14 lõike 1 punkt e
Artikli 17 lõike 2 punkt f	Artikli 14 lõike 1 punkt d
Artikli 17 lõike 2 punktid g ja h	–
Artikli 17 lõige 3	Artikli 14 lõige 2
Artikli 17 lõige 4	Artikli 14 lõige 3
Artikli 18 lõige 1	Artikli 16 lõige 1
Artikli 18 lõige 2	Artikli 16 lõige 2
Artikli 18 lõige 3	VII lisa punkt 2
Artikli 18 lõige 4	Artikli 16 lõige 5
Artikli 18 lõige 5	Artikli 16 lõige 7
Artikli 18 lõike 6 sissejuhatav osa	Artikli 16 lõige 8
Artikli 18 lõike 6 punktid a ja b	–
Artikli 18 lõige 7	–
Artikli 18 lõige 8	–
Artikli 18 lõige 9	Artikli 16 lõige 13

Määrus (EÜ) nr 1005/2009	Käesolev määrus
Artikkel 19	Artikkel 18
Artikkel 20	Artikkel 19
Artikkel 21	–
Artikli 22 lõige 1	Artikli 20 lõige 1
Artikli 22 lõige 2	Artikli 20 lõige 6
Artikli 22 lõige 3	–
Artikli 22 lõike 4 esimene lõik	Artikli 20 lõige 5
Artikli 22 lõike 4 teine lõik	Artikli 20 lõige 7
Artikli 22 lõike 5 esimene lõik	Artikli 20 lõige 8
Artikli 22 lõike 5 teine ja kolmas lõik	–
Artikli 23 lõige 1	Artikli 21 lõige 2
Artikli 23 lõige 2	Artikli 21 lõige 3
Artikli 23 lõige 3	Artikli 21 lõige 5
Artikli 23 lõike 4 esimese lõigu esimene lause	Artikli 21 lõige 6
Artikli 23 lõike 4 esimese lõigu teine lause ja teine lõik	–
Artikli 23 lõige 5	Artikli 21 lõige 2
Artikli 23 lõige 6	Artikli 21 lõige 2
Artikli 23 lõige 7	–
Artikli 24 lõige 1	–
Artikli 24 lõige 2	–
Artikli 24 lõige 3	Artikli 22 lõige 1
Artikkel 25	Artikkel 28

Määrus (EÜ) nr 1005/2009	Käesolev määrus
Artikkel 26	Artikkel 23
Artikli 27 lõige 1	Artikli 24 lõige 1
Artikli 27 lõiked 2–6	VI lisa
Artikli 27 lõige 7	–
Artikli 27 lõige 8	Artikli 24 lõige 2
Artikli 27 lõige 9	Artikli 24 lõige 3
Artikli 27 lõige 10	Artikli 24 lõige 4
Artikli 28 lõike 1 esimene lause	Artikli 26 lõige 1
Artikli 28 lõike 1 teine lause	Artikli 26 lõike 2 teine lõik
Artikli 28 lõige 2	–
Artikli 28 lõige 3	Artikli 25 lõige 6
Artikli 28 lõige 4	Artikli 26 lõige 7
Artikli 28 lõige 5	Artikli 26 lõige 5
Artikkel 29	Artikli 27 lõige 1
Artikkel 30	Artikkel 31
Artikkel 31	Artikkel 32
I lisa	I lisa
II lisa	II lisa
III lisa	III lisa
IV lisa	–
V lisa	IV lisa
VI lisa	V lisa
VII lisa	–
VIII lisa	VIII lisa